

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DKK-1.421.27.2022.ES

Warszawa, 12 grudnia 2023 r.

DECYZJA nr DKK – 300/2023

informacje prawnie chronione oznaczono [xxx] i [Informacja prawnie chroniona]

Na podstawie art. 18 ust. 1 w związku z art. 13 ust. 1 oraz ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2023 r., poz. 1689 ze zm.), po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego wszczętego na wniosek Van Hessen participations B.V. z siedzibą w Katwijk, Niderlandy, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów **wydaje zgodę na dokonanie koncentracji**, polegającej na przejęciu przez Van Hessen participations B.V. z siedzibą w Katwijk, Niderlandy, kontroli nad JAP Sp. z siedzibą w Gdańsku.

UZASADNIENIE

3 czerwca 2022 r. wpłynęło do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: „Prezes Urzędu” lub „organ antymonopolowy”) zgłoszenie zamiaru koncentracji przedsiębiorców, polegającej na przejęciu przez Van Hessen participations B.V. z siedzibą w Katwijk, Niderlandy (dalej: „Van Hessen” lub „Zgłaszający”) kontroli nad JAP Sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku (dalej: „JAP”).

W związku z tym, iż spełnione zostały niezbędne przesłanki, uzasadniające zgłoszenie zamiaru koncentracji, tj.:

- łączny światowy obrót przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia przekroczył równowartość 1 mld euro, tj. kwotę określoną w art. 13 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2023 r., poz. 1689 ze zm. – dalej „ustawa o ochronie konkurencji” lub „ustawa antymonopolowa”), przy czym łączny obrót na

terytorium Rzeczypospolitej Polskiej tych przedsiębiorców przekroczył równowartość 50 mln euro, tj. kwotę określoną w art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy antymonopolowej,

- przejście kontroli nad przedsiębiorcą przez innego przedsiębiorcę jest jednym ze sposobów koncentracji określonym w art. 13 ust. 2 pkt 2 ustawy antymonopolowej,
- w przedmiotowej sprawie nie występuje żadna okoliczność z katalogu przesłanek wyłączających obowiązek zgłoszenia zamiaru koncentracji, wymienionych w art. 14 ustawy antymonopolowej,

zostało wszczęte postępowanie antymonopolowe w niniejszej sprawie, o czym, zgodnie z art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz. U. z 2023 r., poz. 775 ze zm.), Prezes Urzędu powiadomił Van Hessen pismem z 9 czerwca 2022 r.

Postanowieniem nr DKK–125/2022 z 7 września 2022 r. Prezes Urzędu przedłużył postępowanie w niniejszej sprawie o 4 miesiące z uwagi na konieczność przeprowadzenia badania rynku, gdyż zgromadzone w sprawie dane dotyczące rynków właściwych, udziału uczestników i ich konkurentów w tych rynkach oraz wpływu koncentracji na stan konkurencji w ocenie organu antymonopolowego wymagały zweryfikowania. Było to możliwe jedynie poprzez skonfrontowanie przekazanych przez Zgłaszającego danych z informacjami pozyskanymi zarówno od konkurentów jak i kontrahentów uczestników planowanej koncentracji.

Badaniem rynku objęto 46 przedsiębiorców będących konkurentami i odbiorcami Zgłaszającego. Skierowane do nich pytania dotyczyły danych i informacji dotyczących prowadzonej przez nich działalności związanej z pozyskiwaniem ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego kat. 3¹ (dalej także: „UPPZ kat. 3”), w tym m.in. procesu pozyskiwania surowców w postaci ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego kat. 3 do dalszego przetworzenia, źródeł zaopatrzenia w te surowce, dostawców i wielkości zakupu tych surowców, jak również dotyczących ich przetwarzania oraz wprowadzania do obrotu przetworzonych ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego kat. 3, w tym wielkości i wartości produkcji oraz sprzedaży UPPZ kat. 3 z przeznaczeniem na produkcję karmy dla zwierząt, mączek zwierzęcych kat. 3 i tłuszczów zwierzęcych kat. 3 w Polsce i poza Polską (w EOG) w latach 2020-2021, ich największych odbiorców krajowych i zagranicznych oraz konkurentów. Dodatkowo ankietowani przedsiębiorcy zostali poproszeni o przedstawienie

¹ Definicja UPPZ kat. 3 została podana w dalszej części decyzji.

opinii na temat planowanej koncentracji, w tym skutków dla prowadzonej przez nich działalności związanej z przetwarzaniem UPPZ kat. 3.

Aktywny uczestnik koncentracji

Van Hessen – należy do grupy kapitałowej Saria (dalej: „Grupa Saria”), będącej częścią grupy kapitałowej Rethmann z siedzibą w Niemczech (dalej: „Grupa Rethmann”). Grupa Rethmann kontrolowana jest przez rodzinę Rethmann.

Przedmiotem działalności Van Hessen jest nabywanie, posiadanie oraz zarządzanie własnymi udziałami i akcjami spółek zależnych.

Grupa Saria jest producentem produktów spożywczych dla ludzi i zwierząt, produktów dla rolnictwa oraz do zastosowań farmaceutycznych i przemysłowych. Ponadto Grupa Saria jest producentem energii i wykonuje usługi na rzecz gospodarki rolno-spożywczej.

Grupa Saria prowadzi w Polsce działalność na rynku odbioru i utylizacji padłych zwierząt, produkcji i handlu ubocznymi produktami pochodzenia zwierzęcego (dalej także: „UPPZ”), w szczególności UPPZ kat. 3 z przeznaczeniem na produkcję karmy dla zwierząt, produkcji i sprzedaży mączek zwierzęcych kat. 3 i tłuszczów zwierzęcych kat. 3, nawozów oraz produkcji energii elektrycznej. Działalność ta jest realizowana za pośrednictwem następujących spółek:

- Saria Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie – prowadzi działalność w zakresie odbioru i utylizacji (zagospodarowania) padłych zwierząt, odbioru i utylizacji UPPZ (wytwarzając mączki i tłuszcze zwierzęce kategorii 3 stanowiące komponenty do karm i pasz dla zwierząt, produkty dla rolnictwa – nawozy organiczne powstałe w procesie produkcji biogazu oraz produkty do zastosowań przemysłowych – tłuszcze do produkcji środków czystości i smarów przemysłowych), odbioru i utylizacji odpadów kuchennych i żywnościowych (dla branży gastronomicznej, hotelarskiej, sieci handlowych i mniejszych sklepów detalicznych, produkcji biopaliwa (biogaz oparty na organicznych odpadach żywnościowych, który wykorzystywany jest do produkcji ciepła i energii elektrycznej) oraz biokomponentów do produkcji paliw (biodiesel),
- Struga S.A. z siedzibą w Jezuickiej Strudze – świadczy usługi w zakresie odbioru i utylizacji padłych zwierząt, wszelkich odpadów pochodzenia zwierzęcego, przeterminowanych produktów spożywczych oraz materiałów, które z różnych powodów nie mogą być wprowadzone do obrotu. W procesie przetwarzania odpadów i UPPZ, spółka ta produkuje mączkę i tłuszcz zwierzęcy kat. 3, zieloną energię

Jak już wskazano w niniejszej decyzji uczestnicy koncentracji oraz spółki przez nich współkontrolowane prowadzą w Polsce działalność związaną z zagospodarowaniem ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego. Działalność ta stanowi część działalności sektora utylizacyjnego związanego z zagospodarowaniem ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego (UPPZ), w tym UPPZ kat. 3. Zasady postępowania z UPPZ i produktami pochodnymi w przedsiębiorstwie, w tym każdy etap wykonywania działalności związanej z ich zagospodarowaniem podlega ścisłym regulacjom prawnym.

Uboczne produkty pochodzenia zwierzęcego

Ubocznym produktem pochodzenia zwierzęcego jest każdy materiał pochodzenia zwierzęcego, który nie jest przeznaczony do spożycia przez ludzi, lub których ludzie nie spożywają. Głównym źródłem pozyskiwania tych produktów są przedsiębiorstwa produkujące żywność pochodzenia zwierzęcego, tj. ubojnie, zakłady rozbioru i przetwórstwa mięsa, gospodarstwa rolne utrzymujące zwierzęta hodowlane oraz hodowle mięsożernych zwierząt futerkowych. Dodatkowym źródłem zaopatrzenia w UPPZ m.in. sklepy detaliczne, w których powstaje przeterminowana żywność, restauracje i firmy prowadzące działalność cateringową, w których powstają tzw. „odpady gastronomiczne”.

Przepisy prawa dotyczące sektora utylizacyjnego i ogólna polityka zachowania bezpieczeństwa w procesach zagospodarowania ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego oraz wytworzonych z nich produktów ustalana jest na poziomie organów Unii Europejskiej – Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji Europejskiej (dalej również jako „Komisja” lub „KE”). Zasady postępowania i zagospodarowania UPPZ na terytorium całej UE są jednakowe we wszystkich państwach członkowskich. Do podstawowych aktów prawnych regulujących działalność związaną z zagospodarowaniem UPPZ należy rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określające przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia dla ludzi, oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 (dalej: „Rozporządzenie w sprawie ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego”), oraz Rozporządzenie Komisji (UE) nr 142/2011 z dnia 25 lutego 2011 r. wykonujące rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. ustanawiające przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego nieprzeznaczonych do spożycia dla ludzi i wdrażające Dyrektywę Rady 97/78 WE w odniesieniu do niektórych próbek i przedmiotów zwolnionych z kontroli weterynaryjnych na granicach w myśl tej dyrektywy. Na podstawie ww. aktów prawnych

odbywa się tzw. kategoryzacja UPPZ. W zależności od stopnia zagrożenia dla zdrowia ludzi i zwierząt, które niosą za sobą poszczególne materiały uboczne pochodzenia zwierzęcego, dzieli się je na trzy kategorie. Kategoria 1 obejmuje UPPZ, które nie są przeznaczone do spożycia dla zwierząt i które zalicza się do grupy szczególnego ryzyka (ryzyko związane z chorobą prionową, stosowaniem substancji niedozwolonych lub substancji skażających środowisko). Są to m.in. tusze i wszystkie części ciała zwierząt zakażonych lub podejrzanych o zakażenie TSE, zwłoki dzikich zwierząt podejrzanych o zakażenie chorobą przenoszoną na ludzi lub zwierzęta, wszystkie części ciała zwierząt wykorzystywanych do celów doświadczeń, materiał niebezpieczny SRM (części ciała, które stwarzają szczególne ryzyko choroby prionowej, tj. rdzeń kręgowy, mózg bydła), padłe zwierzęta gospodarskie zawierające materiał SRM, mieszaniny materiału kat. 1 z materiałem kat. 2 albo kat. 3 lub z materiałami obu kategorii. UPPZ kat. 2 zaliczane do grupy wysokiego ryzyka obejmują m.in. padłe zwierzęta gospodarskie (np. trzoda chlewna, drób), części ciała zwierząt pozyskane w trakcie uboju, w których stwierdzono znamiona choroby, tusze zawierające pozostałości substancji chemicznych (np. weterynaryjnych produktów leczniczych), niewykluty drób, zmarły w skorupce jajka, obornik, treść przewodu pokarmowego zwierząt oraz tusze zwierząt zabitych w celu zwalczania chorób zakaźnych. Natomiast UPPZ kat. 3 zaliczane do grupy niskiego ryzyka obejmują m.in. tusze lub części ciała zwierząt ubijanych w rzeźni jako nadające się do spożycia przez ludzi, produkty lub żywność pochodzenia zwierzęcego pierwotnie przeznaczona do spożycia przez ludzi, lecz wycofana z powodów handlowych, odpady gastronomiczne, muszle ze skorupiaków z tkanką miękką, jaja, produkty uboczne jajeczne, produkty uboczne z wylęgarni i skorupki jaj, zwierzęta wodne, bezkręgowce wodne i lądowe, skóry i skórki pochodzące z rzeźni, skórki, kopyta, pióra, wełna, rogi i sierść, pochodzące od zwierząt, które nie wykazały oznak choroby zakaźnej w chwili uboju⁷.

Sposób zagospodarowania UPPZ jest zróżnicowany w zależności od kategorii, do której przynależy poszczególne materiały. UPPZ kat. 1 podlegają zagospodarowaniu przez bezpośrednie spalanie lub współspalanie w spalarni lub współspalarni, przetworzenie w zakładzie przetwórczym, znakowanie za pomocą GTH⁸, a następnie spalanie bądź współspalanie produktów pochodnych, przetworzenie w zakładzie przetwórczym,

⁷ Dokładny wykaz UPPZ kat. 3 zawiera art. 10 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określające przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi.

⁸ GTH to marker do identyfikacji ubocznych niejadalnych produktów pochodzenia zwierzęcego kat. 1 i 2.

znakowanie za pomocą GTH, a następnie użycie produktów pochodnych do produkcji paliwa bądź jako surowca do zakładu produkującego biopaliwa, w wyjątkowych przypadkach wykorzystanie w przemyśle farmaceutycznym lub przeznaczenie np. do żywienia ptaków padlinożernych (za zgodą organów Inspekcji Weterynaryjnej). UPPZ kat. 2 podlegają zagospodarowaniu w sposób podobny jak UPPZ kat. 1 oraz dodatkowo przez przekształcenie w nawozy organiczne/polepszacze gleb, bezpośrednie (bez przetworzenia) zastosowanie w glebie w celach nawozowych, kompostowanie lub rozkład beztlenowy po przetworzeniu za pośrednictwem metody 1 i znakowaniu GTH), bezpośrednie wykorzystanie w żywieniu mięsożernych zwierząt futerkowych (jeżeli nie stwarzają ryzyka rozprzestrzeniania się choroby zakaźnej), wykorzystanie do produkcji niektórych produktów kosmetycznych, wyrobów medycznych i do „bezpiecznych” zastosowań przemysłowych lub technicznych.

UPPZ kat. 3 podlegają zagospodarowaniu przez każdy rodzaj zagospodarowania przewidziany dla UPPZ kat. 1 i 2, oraz dodatkowo przez przetwarzanie w zakładach przetwórczych i wykorzystanie jako materiały do wytwarzania pasz dla zwierząt gospodarskich oraz do produkcji karm dla zwierząt domowych.

Zgodnie zobowiązującymi przepisami prawa podmioty zajmujące się zagospodarowaniem UPPZ (wytwarzaniem, transportem, przeładunkiem, przetwarzaniem, składowaniem, wprowadzaniem do obrotu, dystrybucją, stosowaniem lub usuwaniem), podlegają zatwierdzeniu lub zarejestrowaniu przez właściwe władze i pozostają pod ich urzędową kontrolą i nadzorem.

Rynek sprzedaży UPPZ w aspekcie produktowym według orzecznictwa Komisji Europejskiej

Zgodnie z orzecznictwem Komisji Europejskiej produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego obejmują wszystkie produkty, oprócz mięsa nadającego się do spożycia, pochodzące z uboju zwierząt lub ze zwierząt padłych, w tym produkty takie jak podroby, krew, jelita, kości, tłuszcze, skórki i skóry, sierść i kawałki mięsa. Takie produkty powstają podczas uboju zwierząt i muszą zostać zutylizowane albo dalej przetworzone głównie na tłuszcze, białka i mączki, które mają dalsze zastosowanie⁹. Ze względu na ich przeznaczenie

⁹ Decyzja Komisji Europejskiej z 23 stycznia 2018 r. w sprawie COMP/M.8611 – Smithfield/ Pini Polonia, pkt. 44, z 29 września 2017 r. w sprawie COMP/M.8481 – ABP Food Group / Fane Valley / Linden Foods, pkt. 55, 57, z 7 października 2016 r. w sprawie COMP/M.7930 – ABP Group / Fane Valley Group / Slaney Foods, pkt. 187 oraz z 29 czerwca 2012 r. w sprawie COMP/M.6285 – Saria / Danish Crown / Daka JV, pkt 13.

Komisja Europejska uznaje, że UPPZ podlegają szerokiemu podziałowi na produkty spożywcze (nadające się do konsumpcji przez ludzi) i niespożywcze (nieprzeznaczone do spożycia przez ludzi). Produkty niespożywcze dzieli się dalej na trzy kategorie. Produkty zaliczane do kat. 1 i 2 to produkty wysokiego ryzyka, nienadające się do spożycia przez ludzi i zwierzęta. Natomiast produkty zaliczane do kat. 3 to produkty będące produktami o niskim ryzyku¹⁰. Obejmują one produkty nadające się do spożycia przez ludzi, które jednakże nie są spożywane przez ludzi. Należy zwrócić uwagę, że w dotychczasowych decyzjach dotyczących UPPZ Komisja Europejska wskazywała, że uboczne produkty pochodzenia zwierzęcego kat. 3 stanowią odrębny rynek produktowy od rynku ubocznych produktów kat. 1 i kat. 2. Są one wykorzystywane zwykle do innych celów takich jak karma dla zwierząt domowych i należy je rozpatrywać oddzielnie¹¹. Ponadto, w jednej ze swoich decyzji Komisja Europejska wyraźnie wskazywała na istnienie odrębnych rynków gromadzenia UPPZ (collection) oraz rynków niższego szczebla obejmujących sprzedaż przetworzonych UPPZ. Zakłady przetwórcze zwiększają wartość pozyskiwanych produktów w postaci UPPZ poprzez ich dalsze przetwarzanie. W związku z tym rynek przetwarzania i sprzedaży przetworzonych produktów należy uznać za odrębne rynki¹². Wynika to również ze sposobu ich zagospodarowania. Rolnicy i ubojnie zazwyczaj płacą za utylizację materiałów zaliczanych do kat. 1 i 2, podczas gdy materiał kat. 3 mogą sprzedawać w celu dalszego przetworzenia¹³. W innej sprawie Komisja Europejska łącznie rozpatrywała rynek gromadzenia i przetwarzania UPPZ kat. 3, który stanowił odrębny rynek produktowy od rynku gromadzenia i przetwarzania UPPZ kat. 1 i kat. 2¹⁴.

Segmentacja rynku produktów uzyskiwanych w wyniku przetwarzania UPPZ

W odniesieniu do produktów uzyskiwanych w procesie przetwarzania UPPZ Komisja Europejska w przeszłości¹⁵ rozważała dalszą segmentację tego rynku na sprzedaż przetworzonych UPPZ z materiału kat. 1, 2 i 3, sprzedaż mączki mięsno-kostnej wytworzonej z UPPZ kat. 1 (ang. „*MBM*” - suchy, sproszkowany produkt stosowany jako paliwo zastępcze w energochłonnych gałęziach przemysłu, takich jak cementownie), sprzedaży tłuszczów

¹⁰ Sprawa COMP/M.8611 – Smithfield /Pini Polonia, pkt 188, COMP/M.7930 – APB Food Group / Fane Valley /Linden, pkt. 188, COMP/M.6285 – Saria/ Danish Crown / Daka JV, pkt. 24, COMP/M.7565 – Danish Crown / Tican, pkt. 64.

¹¹ Sprawa COPM/M.8481 - ABP Food Group / Fane Valley / Linden Foods, pkt 55.

¹² Sprawa COMP/M.6285 - 6285 – Saria/ Danish Crown / Daka JV, pkt 18 I pkt 19.

¹³ Sprawa COMP/M.8481 – ABP Food Group / Fane Valley / Linden Foods, pkt 55, 57 i 58.

¹⁴ Np. Decyzja Komisji Europejskiej z 29 września 2017 r. w sprawie COMP/M.8481 – ABP Food Group / Fane Valley / Linden Foods, pkt 58 i następane.

¹⁵ Sprawa COMP/M.6285 – Saria/Danish Crown /Daka JV, pkt 17, 30 – 33, 35 – 38.

wytworzonych z UPPZ kat. 1 (wykorzystywanych w przemyśle olio-chemicznym, jako paliwa zastępcze i coraz częściej do produkcji biodiesla), sprzedaży tłuszczów wytworzonych z UPPZ kat. 3 (które w znacznym stopniu wykorzystywane są do tych samych celów, co tłuszcze kat. 1, ale ze względu na niższy poziom ryzyka mogą być wykorzystywane do produkcji karmy dla zwierząt domowych i w produkcji nawozów), sprzedaż przetworzonych z UPPZ kat. 3 białek zwierzęcych (zwanych także „PAP” – PAP są wykorzystywane głównie do produkcji karmy dla zwierząt domowych i w przemyśle nawozowym). Nadmienić w tym miejscu należy, że Komisja Europejska potwierdziła w poprzednich decyzjach jedynie istnienie odrębnego rynku tłuszczów z możliwym dalszym wyodrębnieniem tłuszczów kat. 3 i tłuszczów spożywczych¹⁶. W niektórych decyzjach Komisja Europejska wyróżniała rynek zakupu i przetwarzania tzw. „innych” produktów kat. 3, tj. UPPZ o najniższej wartości, które przetwarzane są na mączkę mięsną, tłuszcz i wodę¹⁷ oraz rynek sprzedaży produktów końcowych wytworzonych z ww. zakupionych produktów¹⁸. W jednej ze spraw Komisja rozpatrywała pozycję rynkową uczestników koncentracji oddzielnie na rynku sprzedaży tłuszczów kategorii 3 oraz mączek PAP kat. 3¹⁹. Jednakże w najnowszych decyzjach dotyczących UPPZ Komisja nie rozważała dalszego podziału tych produktów na produkty końcowe, w tym na mączki zwierzęce kat. 3 i tłuszcze zwierzęce kat. 3 a jedynie wyróżniła odrębny rynek gromadzenia (collection) i przetwarzania UPPZ kat. 1 i 2 i odrębny rynek gromadzenia i przetwarzania UPPZ kat. 3²⁰.

Rynek sprzedaży UPPZ w ujęciu geograficznym według orzecznictwa Komisji Europejskiej

Z dotychczasowego orzecznictwa Komisji Europejskiej dotyczącego UPPZ wynika, że koncentracje dotyczące tego rynku były z reguły oceniane na poziomie rynków krajowych bądź regionalnych. Nadmienić jednak należy, że w wielu rozpatrywanych sprawach Komisja Europejska nie przesądziła ostatecznie geograficznego wymiaru rynku UPPZ, w tym UPPZ kat. 3, pozostawiając często definicję tego rynku kwestią otwartą.

¹⁶ Sprawa COMP/M.7930 – ABP Group / Fane Valley Group / Slaney Foods, pkt 190.

¹⁷ Decyzja Komisji Europejskiej z 21 grudnia 2004 r. ws. M.3605-Sovion/HMG, pkt 152 oraz z 19 marca 2004 ws. COMP/M.3337 - Best Agrifund / Nordfleisch, pkt 149.

¹⁸ Decyzja Komisji Europejskiej z 19 marca 2004 ws. COMP/M.3337 - Best Agrifund / Nordfleisch, pkt 154.

¹⁹ Sprawa COMP/M. 6285 – Saria / Danish Crown / Daka JV, pkt. 38, pkt 61-64.

²⁰ Np. Decyzja Komisji Europejskiej z 29 września 2017 r. w sprawie COMP/M.8481 – ABP Food Group / Fane Valley / Linden Foods, pkt 58 i następane.

W jednej z ostatnich spraw Komisja Europejska wskazała na istnienie szeregu przesłanek sugerujących możliwość istnienia polskiego rynku sprzedaży UPPZ (*ang. market for the sale of ABPs*). Wynikało to m.in. z wypowiedzi ankietowanych w tej sprawie przedsiębiorców, z których większość wskazywała, że rynek ten ma wymiar krajowy²¹. Jednakże w decyzji dotyczącej tej sprawy Komisja nie odniosła się wprost do rynku UPPZ kat. 3, jak również do rynku produktów uzyskiwanych z przetwarzania tych UPPZ kat. 3, a jedynie do całego rynku UPPZ.

We wcześniejszej decyzji KE uznała, że rynek gromadzenia i rynek przetwarzania UPPZ kat. 3 ma wymiar szerszy niż krajowy i obejmuje co najmniej wyspę Irlandii, nie przesądzając przy tym, czy rynki te mogą być szersze i obejmować również części Wielkiej Brytanii, zwłaszcza Szkocję²². W jeszcze wcześniejszej decyzji Komisja kwestię dokładnej definicji rynku geograficznego pozostawiła otwartą, bowiem chociaż informacje zebrane w toku badania rynku nie pozwoliły na przesądzenie o dokładnym zasięgu geograficznym rynku, dostarczyły one pewnych wskazówek, że rynek ten może obejmować poza Republiką Irlandii również Zjednoczone Królestwo²³. Z kolei w decyzji, w której przedmiotem analizy był rynek sprzedaży przetworzonych produktów kat. 3 w Danii Komisja Europejska wskazała, że co najmniej połowa odbiorców PAP i dwie trzecie odbiorców tłuszczów w Danii zaopatruje się w te produkty poza granicami Danii, głównie w Niemczech, w mniejszym stopniu również w Niderlandach i w niewielkim stopniu w Polsce. W ocenie Komisji zebrane informacje sugerowały istnienie rynku regionalnego, ograniczonego do niektórych państw członkowskich Europy Północnej. Komisja wyjaśniała, że rynek ten obejmuje również Niemcy, co może wynikać z bliskości geograficznej Danii i bliskich relacji między przemysłem rolnym i spożywczym w tych krajach. Natomiast odpowiedzi uczestników rynku pochodzących z Hiszpanii i Francji, wskazywały, że rynki te mogą mieć zasięg krajowy. Jednakże ostatecznie Komisja uznała, że nie można wyciągnąć żadnych wniosków w tym względzie, gdyż rynki te nie zostały szczegółowo zbadane. Kwestia zakresu geograficznego rynku dostaw przetworzonych UPPZ pozostała otwarta, ponieważ transakcja nie budziła poważnych wątpliwości nawet przy przyjęciu najwęższej prawdopodobnej definicji rynku. Jednocześnie zdaniem Komisji wydawało się zasadne wykluczenie istnienia obejmującego cały EOG rynku produktów kategorii 1 i 2 oraz duńskiego rynku produktów kategorii 3.

²¹ Decyzja Komisji z 23 stycznia 2018 r. ws. M.8611 – Smithfield / Pini Polonia, pkt 80.

²² Decyzja Komisji z 29 września 2017 r. ws. COMP/M.8481 – ABP Food Group /Fane Valley / Linden Foods, pkt 64.

²³ Decyzja Komisji COMP/M.7930 – ABP Group / Fane Valley / Slaney Foods, pkt 197 i 198;

Komisja w sprawie tej pozycję rynkową uczestników koncentracji w zakresie przetworzonych UPPZ (m.in.) kat. 3 oceniła na rynku obejmującym Danię i Niemcy. Ponadto Komisja wskazała, że koncentracja ta prowadziła do powstania rynków, na które transakcja wywierała wpływ w układzie horyzontalnym w odniesieniu do dostaw PAP kat. 3 we Francji, Niderlandach, Polsce i Hiszpanii. Jednakże, ponieważ we wszystkich przypadkach łączny udział uczestników w rynku pozostawał na poziomie poniżej 25%, a także wobec braku obaw ze strony odbiorców, co wynikało z badania rynku, stwierdziła, że planowana transakcja nie budziła poważnych wątpliwości co do jej zgodności z rynkiem wewnętrznym w odniesieniu do któregośkolwiek z tych rynków²⁴. W innej sprawie dotyczącej UPPZ, dotyczącej przekazania sprawy do rozpatrzenia przez duński organ antymonopolowy, Komisja Europejska wyjaśniała, że rozmowy z uczestnikami tego rynku wskazywały, że z uwagi na to, że UPPZ w celu dalszego przetworzenia muszą być świeże i schłodzone, ich pozyskiwanie może być ograniczone odległością. Komisja w tej sprawie uznała, że badanie rynku dostarczyło wystarczających przesłanek sugerujących istnienie krajowego rynku w Danii.

Stanowisko Zgłaszającego

Rynek UPPZ kat. 3 i rynek UPPZ kat. 3 z przeznaczeniem na produkcję karmy dla zwierząt w ujęciu produktowym

W odniesieniu do UPPZ kat. 3 Zgłaszający nie wyróżniał odrębnego szeroko rozumianego rynku UPPZ kat. 3 a jedynie w ramach tego rynku wyodrębnił rynek UPPZ kat. 3 przeznaczonych na produkcję karmy dla zwierząt, mączki zwierzęce kat. 3 i tłuszcze zwierzęce kat. 3. UPPZ kat. 3 nabywane przez Grupę Saria i Agromaks na rynku krajowym są częściowo odsprzedawane jako UPPZ kat. 3 z przeznaczeniem na produkcję karmy dla zwierząt a częściowo przetwarzane na mączki zwierzęce kat. 3 i tłuszcze zwierzęce kat. 3. Grupa Westpol sprzedaje UPPZ kat. 3, jednakże nie przetwarza ich na mączki zwierzęce kat. 3 i tłuszcze zwierzęce kategorii 3. Sprzedaż ta obejmuje UPPZ kat. 3 nabywane w celu dalszej odsprzedaży, jak również wytworzone we własnym zakresie jako produkt uboczny przetwarzania kompleksu heparynowego. Skala tej sprzedaży jest niewielka. Jednocześnie Zgłaszający wskazał, że w przypadku Grupy Westpol [xxxxx] sprzedaż UPPZ kat. 3 trafia do [xxxxxxxxx]. W odniesieniu do UPPZ kat. 3 z przeznaczeniem na karmę dla zwierząt Zgłaszający nie różnicował tych produktów w zależności od gatunku ubijanych zwierząt.

²⁴ Decyzja Komisji z 29 czerwca 2012 r. ws. COMP M.6285 - Saria / Danish Crown / Daka JV, pkt 49-52, 61-64, 66. Źródłami surowca są przede wszystkim ubojnie.

Zgłaszający wskazał, że przy określaniu rynków wspólnych dla uczestników koncentracji uwzględnił orzecznictwo Komisji Europejskiej, która dokonywała dalszej fragmentacji rynku UPPZ kat. 3, w tym na rynek sprzedaży UPPZ kat. 3 z przeznaczeniem na produkcję karmy²⁵. Zgłaszający wyjaśnił, że analogicznie Główny Inspektor Weterynarii, jak i autorzy publikacji branżowych (R. Mroczek i W. Dzwonkowski w raporcie na temat branży utylizacyjnej w Polsce w latach 2017-2020) w ślad za GIW, dokonują podziału rynku UPPZ kat. 3 według zagospodarowania tego surowca przez główne grupy jego odbiorców (według jego przeznaczenia) na zagospodarowanie przez:

- 1) producentów karm dla zwierząt,
- 2) ферmy mięsożernych zwierząt futerkowych,
- 3) zakłady przetwórcze (rendering),
- 4) spalarnie.

Zgłaszający podkreślił, iż w przypisie 8 decyzji w sprawie nr COMP/M.6285 Komisja Europejska wskazała, że w decyzji w sprawie COMP/M.6438, Komisja dokonała rozróżnienia pomiędzy szeregiem rynków produktowych w ramach kategorii UPPZ kat. 3, w tym wyróżniła jako odrębny rynek składników (komponentów) karmy dla zwierząt. Dodatkowo Zgłaszający wskazał, że uzasadnieniem dla wydzielenia z szerszego rynku UPPZ kat. 3, węższego rynku UPPZ kat. 3 z przeznaczeniem na produkcję karm dla zwierząt, poza wskazanymi decyzjami Komisji Europejskiej, jest odmienne przeznaczenie/zastosowanie tego surowca przez różne grupy odbiorców (fermy zwierząt futerkowych/spalarnie/producentów karm/zakłady przetwórcze), które uznają surowce o konkretnym przeznaczeniu za substytuty (w ramach danego przeznaczenia, np. w ramach surowca przeznaczonego do produkcji karm dla zwierząt). Uboczne produkty pochodzenia zwierzęcego kat. 3, jak zostało wskazane powyżej, mogą bowiem zostać przeznaczone, poza produkcją karm dla zwierząt, również na spalanie, do renderingu (produkcji mączek zwierzęcych kat. 3 i tłuszczów zwierzęcych kat. 3) oraz do skarmiania zwierząt futerkowych na fermach.

Zgłaszający wskazał na odmienne zastosowanie UPPZ kat. 3 do produkcji karmy dla zwierząt, podkreślając że stanowi ono alternatywę dla ich utylizacji (przetworzenia/renderingu) w procesie produkcji mączek i tłuszczów. Z uwagi na odmienne przeznaczenie / zastosowanie tego surowca i podział jego grup odbiorców w zależności od tego przeznaczenia, w ocenie

²⁵ M.in. decyzje KE nr COMP/M.6438 – Saria / Teeuwissen / Jagero II / Quintet / Bioiberica z dnia 10.02.2012 r., pkt. 40-45 oraz nr COMP/M.6285 – Saria / Danish Crown /Daka JV z dnia 29.06.2012 r., przypis 8.

Zgłaszającego, każdy z nich tworzy odrębny rynek produktowy, mimo że wszystkie łącznie tworzą jeden szeroki rynek UPPZ kat. 3. O danym przeznaczeniu surowca decyduje rynek – popyt danej grupy odbiorców na zakup i zagospodarowanie surowca w dany sposób.

Zgłaszający wskazał, że UPPZ kat. 3 przeznaczone na produkcję karmy dla zwierząt to produkty wysokobiałkowe, wysokotłuszczowe oraz kaloryczne. Produkty te nie mają substytutów – karmy dla zwierząt mają określone składy i nie ma możliwości zastąpienia ich innymi komponentami (np. sztucznymi lub roślinnymi). Istnieją normy, które wskazują zalecane zawartości składników odżywczych dla zwierząt (np. Wytyczne żywieniowe dotyczące pełnoporcjowych i uzupełniających karm dla kotów i psów) lub jakich wartości nie można przekroczyć (np. zanieczyszczeń, metali ciężkich). UPPZ kat. 3 przeznaczone do produkcji karmy dla zwierząt stanowią część UPPZ kat. 3, które na kolejnych etapach są przetwarzane w głęboko mrożone bloki lub schładzane (aby zachować wszystkie właściwości produktów ubocznych kategorii 3), a następnie sprzedawane jako komponenty do przemysłu produkującego karmę dla zwierząt²⁶. Zgłaszający wskazał, że niezależnie od ich finalnego przeznaczenia (produkcja karmy dla zwierząt domowych czy też gospodarskich), z perspektywy producenta dany wyrób gotowy/komponent stanowi jeden i ten sam produkt. Tego rodzaju komponenty stanowią wyroby gotowe, których specyfikacja końcowa uwarunkowana jest procesem produkcyjnym w danym zakładzie przetwórstwa UPPZ. Sposób produkcji i specyfikacja takiego wyrobu gotowego są zdaniem Zgłaszającego takie same zarówno w przypadku, gdy produkt nabywa producent karmy suchej, jak i karmy mokrej. Wykorzystanie produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego kat. 3 do produkcji karmy dla zwierząt jest alternatywą dla ich utylizacji w procesie produkcji mączek i tłuszczów, które także mogą być wykorzystywane do produkcji karmy dla zwierząt domowych, jak również pasz dla zwierząt gospodarskich. Zgłaszający podkreślił, że sposób wykorzystania UPPZ kat. 3 jako komponentów do produkcji karmy dla zwierząt jest uzależniony od receptury karmy dla zwierząt danego producenta karmy. Uczestnicy koncentracji **[Informacja prawnie chroniona]** – o ich przeznaczeniu decyduje wyłącznie producent karmy. W związku z powyższym w ocenie Zgłaszającego w niniejszej sprawie wyodrębnianie rynku UPPZ kat. 3 w podziale na UPPZ kat. 3 z przeznaczeniem na produkcję karmy suchej i UPPZ kat. 3 z przeznaczeniem na produkcję karmy mokrej nie ma zastosowania.

²⁶ Por. Decyzja Komisji Europejskiej w sprawie COMP/M.6438 – Saria / Teeuwissen / Jagero II / Quintet / Bioiberica.

Rynek mączek zwierzęcych kat. 3 w aspekcie produktowym

W odniesieniu do mączki zwierzęcej kat. 3 Zgłaszający wskazał, że wyodrębnił ten rynek od rynku UPPZ kat. 3 z przeznaczeniem na produkcję karmy dla zwierząt w ślad za dotychczasowym orzecznictwem Komisji Europejskiej, która wyodrębniła rynek sprzedaży mączek zwierzęcych kat. 3 (PAP) i UPPZ kat. 3 z przeznaczeniem do produkcji karm dla zwierząt²⁷. Ponadto Zgłaszający wskazał, że Komisja Europejska w jednej ze spraw wyraźnie wyodrębniła rynek sprzedaży mączek zwierzęcych kat. 3 od rynku sprzedaży tłuszczów zwierzęcych kat. 3 zwierzęcych z uwagi na różne przeznaczenia tych produktów, jak również różne wartości odżywcze (inną zawartość tłuszczów i białek)²⁸. Zgłaszający podkreślił również, że Komisja Europejska w tej sprawie nie wyodrębniła osobno rynków produkcji i sprzedaży, a uznała, że produkcja i sprzedaż (zarówno w przypadku mączek kat. 3 jak i tłuszczów kat. 3) stanowią jeden rynek produktowy. W ocenie Zgłaszającego, takie określenie rynku jest uzasadnione tym, że co do zasady wszystkie produkty, które są wyprodukowane zostają następnie sprzedane.

Mączka zwierzęca kat. 3 to przetworzone białko zwierzęce otrzymane całkowicie z materiału kat. 3. Jest to suchy sypki produkt pochodzący z rozdrobnionych i przetworzonych UPPZ kat. 3, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi. Są to zmielone kości zwierząt i sproszkowane odpadki powstające w przetwórstwie ryb. W przypadku Grupy Saria mączka zwierzęca kat. 3 jest pozyskiwana w wyniku przetwarzania UPPZ kat. 3 poddanych selekcji i uzdatnianiu oraz tzw. renderingu, tj. wytapiania surowca, którego finalnym produktami są mączka i tłuszcz, które powstają w tym samym momencie, na tej samej linii produkcyjnej, używając te same surowce od danego dostawcy.

Mączka zwierzęca kat. 3 może być stosowana jako wysokobiałkowy składnik, który jest dodawany do karmy dla zwierząt domowych, paszy dla zwierząt gospodarskich, paszy dla zwierząt futerkowych i dla akwakultury. Może być również wykorzystywana jako źródło fosforu i azotu przy produkcji nawozów organicznych i polepszaczach gleby oraz w produkcji hydrolizatów białkowych wykorzystywanych w farmacji oraz białek wykorzystywanych w kosmetologii.

²⁷ Decyzja Komisji Europejskiej w sprawie COMP/M.6438 – Saria / Teeuwissen / Jagero II / Quintet / Bioiberica z 10 lutego 2012 r., decyzja w sprawie COMP/M.6285 – Saria / Danish Crown / Daka JV z 29 czerwca 2021 r.

²⁸ Decyzja Komisji Europejskiej w sprawie COMP/M.6285 – Saria / Danish Crown / Daka JV z 29 czerwca 2021 r., pkt 16 i 18 oraz pkt 34.

naturalnymi w przemyśle mięsnym ze względu na ich względnie dużą trwałość i jadalność,

- osłonki sztuczne/jelita sztuczne, wykonane z tworzywa sztucznego lub innych włókien syntetycznych, osłonki te nie są jadalne,
- osłonki kolagenowe/jelita kolagenowe wytłaczane w specjalnych formach z naturalnych protein kolagenowych, nadają się do spożycia.

Zdaniem Zgłaszającego wszystkie trzy wymienione powyżej rodzaje osłonek należą do odrębnych rynków produktowych z uwagi na różny sposób ich produkcji, rodzaj surowców z jakich powstają, wytrzymałość, przydatność do spożycia oraz możliwość ich spożycia przez człowieka.

W szczególności, osłonki naturalne (jelita naturalne) dominują w produkcji wysokiej jakości kiełbas i innych przetworów mięsnych, są droższe i mniej wytrzymałe niż ich sztuczne odpowiedniki, dlatego przy napełnianiu ich mięsem należy zachować większą ostrożność. Ich podstawowe zalety to walory wizualne, wysoki współczynnik elastyczności, a także fakt, że jelita te „oddychają”, dzięki czemu kiełbasy mają głębszy i bogatszy smak i zapach. Aby je wykorzystać w produkcji kiełbas muszą być odpowiednio oczyszczone. Są one jadalne i neutralne dla zdrowia ludzkiego. Do ich produkcji nie wykorzystuje się tworzyw sztucznych, włókien syntetycznych ani protein kolagenowych, jak w przypadku jelit sztucznych i kolagenowych. Wymagania dla osłonek wędliniarskich naturalnych zawarte są w Polskiej Normie PN-A-85702:1996 i Normie Branżowej BN-868012-02:1986. W Polskiej Normie PN-A-85702:1996 ustalono m.in. podział na asortymenty w zależności od pochodzenia i nazwy anatomicznej oraz podano wymagania ogólne i szczegółowe dla poszczególnych asortymentów. Norma branżowa natomiast to norma wyłącznie techniczna o zasięgu krajowym przeznaczona do stosowania w ramach branży.

Osłonki sztuczne (jelita sztuczne) charakteryzują się dużą elastycznością i odpornością na działania mechaniczne, a także nieprzepuszczalnością dla gazów i promieni UV. Ponadto, stanowią dobre rozwiązanie dla produktów podlegających czynności plasterkowania. Łatwo ulegają zdejmowaniu. Jelita sztuczne są wykorzystywane głównie w wyrobie pasztetu, salcesonu, smalcu, szynek blokowych, mortadeli i wszelkiego rodzaju podrobów oraz wyrobów garmazeryjnych. Mogą być wykorzystywane tylko przy przetworach mięsnych, które poddawane są niewysokim temperaturom, a więc nie mogą być grillowane, smażone czy wędzone. Osłonki sztuczne (jelita sztuczne) nie są jadalne.

Z kolei osłonki kolagenowe (jelita kolagenowe) produkowane są głównie z kolagenu zwierzęcego (najczęściej ze skór, ścięgien krów lub świń). Stosuje się je głównie do produkcji

- brak barier regulacyjnych w ramach EOG – jednolite prawodawstwo dot. UPPZ kat. 3 na poziomie EOG (wynikające m.in. z art. 217 TfUE w zw. z art. 1 Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym), które obowiązuje również na terenie Polski,
- specyfikę produktu oraz bariery techniczne – UPPZ kat. 3 są towarem szybko psującym się, wymagającym transportu w dedykowanych środkach transportu (w mroźniach), który przy transporcie na bardzo duże odległości (w szczególności w transporcie morskim do Azji, Ameryki Północnej i Ameryki Południowej) narażony jest na wysokie ryzyko zanieczyszczenia i gnicia (jest to argument przemawiający zdaniem Zgłaszającego za brakiem możliwości uznania przedmiotowego rynku za rynek światowy),
- brak znaczących różnic w kosztach transportu w ramach EOG – z uwagi na wykorzystanie transportu drogowego do przewozu UPPZ kat. 3 w ramach EOG, koszty transportu na tym obszarze są porównywalne z kosztami transportu na obszarze Polski, a dodatkowo przedsiębiorca może transportować mniejsze ilości produktu i być bardziej elastyczny (z perspektywy odbiorcy), niż w przypadku transportu poza EOG,
- preferencje odbiorców – zgodnie z wiedzą Zgłaszającego, rynek EOG traktowany jest przez odbiorców UPPZ kat. 3 jako rynek lokalny. Na rynku tym występuje „lojalność” odbiorców względem dostawców z tego obszaru. Odbiorcy chętniej wybiorą produkt z rynku lokalnego niż spoza niego.

Zgłaszający wskazał na **[Informacja prawnie chroniona]** udział eksportu UPPZ kat. 3 z przeznaczeniem na produkcję karmy dla zwierząt w latach 2020-2021 w ogólnej sprzedaży uczestników koncentracji. Grupa Saria w latach 2020-2021 sprzedawała w EOG UPPZ kat. 3 z przeznaczeniem na produkcję karmy dla zwierząt, pochodzące z polskich zakładów przetwórczych, do **[Informacja prawnie chroniona]**. Grupa Saria w latach 2020-2021 nie sprzedawała UPPZ kat. 3 z przeznaczeniem na produkcję karmy dla zwierząt poza EOG.

Z kolei Grupa Westpol w 2020 r. i w 2021 r. **[xxx]**% tego produktu sprzedawała w Polsce, zaś w 2021 r. zrealizowała **[Informacja prawnie chroniona]** sprzedaż UPPZ kat. 3 z przeznaczeniem na produkcję karmy dla zwierząt jedynie do **[Informacja prawnie chroniona]**. Grupa Westpol nie sprzedawała UPPZ kat. 3 z przeznaczeniem na produkcję karmy dla zwierząt poza EOG.

Natomiast sprzedaż UPPZ kat. 3 z przeznaczeniem na produkcję karmy dla zwierząt zrealizowana przez Agromaks w Polsce w 2020 r. stanowiła ok. **[xxx]**% całkowitej sprzedaży tych UPPZ, **[xxx]**% było przedmiotem handlu wewnątrzspółnotowego i **[xxx]**% było

przedmiotem eksportu. W 2021 r. ok. [xxx]% tej sprzedaży zostało zrealizowane w Polsce, ok. [xxx]% było przedmiotem handlu wewnątrzspółnotowego i ok. [xxx]% zostało wyeksportowane poza EOG. W 2022 r. sprzedaż ta kształtowała się na poziomie odpowiednio ok. [xxx]%, [xxx]% oraz [xxx]%. Zgłaszający wskazał, że Agromaks w latach 2020-2021 sprzedawał w EOG UPPZ kat. 3 z przeznaczeniem na produkcję karmy dla zwierząt do [xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx]. Agromaks w latach 2020-2021 sprzedawał [xxxxxxx] UPPZ kat. 3 z przeznaczeniem na produkcję karmy dla zwierząt także poza EOG, w szczególności do [xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx].

Jednak w ocenie Zgłaszającego przedmiotowy rynek w wymiarze geograficznym nie obejmuje obszaru szerszego niż EOG. Wynika to z faktu, iż koszty transportu morskiego do Stanów Zjednoczonych są znacząco wyższe (2-3 razy) w porównaniu do kosztów transportu na obszarze EOG, a eksportowane przez Agromaks wielkości były [xxxxxxx] w stosunku do łącznej wielkości sprzedaży Agromaks w EOG w tych latach (eksport poza EOG wyniósł ok. [xxx]% w 2020 r. i [xxx]% w 2021 r. całkowitej sprzedaży).

Z uwagi na fakt, że sprzedaż Grupy Saria i Grupy Westpol obejmowała wyłącznie EOG, tak jak [xxxxxxx] część sprzedaży Agromaks, w ocenie Zgłaszającego można uznać, iż przedmiotowy rynek w wymiarze geograficznym obejmuje EOG. Zgłaszający wskazał jednocześnie, iż w obrębie EOG funkcjonuje zorganizowany łańcuch logistyczny – od hodowców zwierząt przez ubojnie po zakłady przetwórcze - zwierzęta hodowane w EOG są ubijane na tym właśnie obszarze. Co także sugeruje, iż rynek sprzedaży UPPZ kat. 3 z przeznaczeniem na produkcję karmy dla zwierząt w wymiarze geograficznym obejmuje EOG. Wpływ na takie określenie wymiaru geograficznego rynku mają także odrębne dla Stanów Zjednoczonych przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego. Mowa tu przede wszystkim o wymogach weterynaryjnych i fitosanitarnych, które chronią ten rynek przed ewentualnymi zagrożeniami powodowanymi przez towary pochodzące z obcych regionów. Dodatkowo, Zgłaszający zwracał uwagę na kwestie celne oraz podatkowe, które znacząco podnoszą koszty transportu poza EOG, wydłużają czas dostawy produktów, a tym samym negatywnie wpływają na ich cenę finalną. Nie bez znaczenia pozostają także takie czynniki jak sposób, czas oraz koszty transportu. Transport produktów do Stanów Zjednoczonych odbywa się drogą morską, produkty transportowane są w kontenerach, a czas transportu wynosi od ok. 4 do ok. 10 tygodni. Podczas transportu produkty narażone są na gnicie oraz zanieczyszczenia (np. przez ciała obce lub robaki). Dodatkowo koszty transportu morskiego są znacznie wyższe niż transportu drogowego (średnio 2-3 razy, a w skrajnych przypadkach nawet 10 razy, jak np. w trakcie pandemii).

W zakresie eksportu poza EOG nie bez znaczenia zostają także preferencje odbiorców – np. Amerykanie masowo konsumują produkty własne, a importowane produkty traktowane są jako dobra obce i stanowią mniejszość.

Zgłaszający wskazał również, iż także przepisy prawa dotyczące żywności i kwestii weterynaryjnych są ujednoczone w ramach EOG (np. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określające przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego i produktów pochodnych, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1774/2002, Rozporządzenie Komisji (UE) NR 142/2011 z dnia 25 lutego 2011 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 określającego przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, oraz w sprawie wykonania dyrektywy Rady 97/78/WE w odniesieniu do niektórych próbek i przedmiotów zwolnionych z kontroli weterynaryjnych na granicach w myśl tej dyrektywy, Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625 z dnia 15 marca 2017 r. w sprawie kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych przeprowadzanych w celu zapewnienia stosowania prawa żywnościowego i paszowego oraz zasad dotyczących zdrowia i dobrostanu zwierząt, zdrowia roślin i środków ochrony roślin). Przepisy te zapewniają jednolite normy i kryteria dla całej produkcji żywności i pasz na rynku wewnętrznym oraz określają obowiązki i wymogi dla wszystkich podmiotów działających na rynku żywności i pasz oraz producentów surowców. Określają również tożsame wymogi dla organów krajowych odpowiedzialnych za kontrole urzędowe. Przepisy te ustanawiają m.in. jednolity system zatwierdzania zakładów utylizacyjnych kat. 3 oraz jednolite zasady obrotu materiałami kat. 3 na obszarze UE. Ustanawiają także szczególną procedurę regulacyjną dot. wywozu z terytorium UE do państw trzecich oraz przywozu do UE z terytorium państw trzecich materiałów kat. 3 (art. 41 i n. oraz art. 52 ww. rozporządzenia 1069/2009).

Zgodnie z „Wyjaśnieniami dotyczącymi oceny przez Prezesa UOKiK zgłaszanych koncentracji” (dalej: „Wyjaśnienia”) z 2012 r., faktyczne przepływy handlowe, bariery regulacyjne także należą do istotnych czynników, jakie mają wpływ na geograficzny wymiar rynków właściwych. Bariery regulacyjne stanowią m.in.: cła, limity wielkości importu produktów, zezwolenia na wwóz lub wywóz produktów, atesty oraz certyfikaty. Zgłaszający zwrócił uwagę, iż państwa należące do EOG objęte są prawami i obowiązkami w ramach rynku wewnętrznego Unii Europejskiej. Powyższe oznacza, iż dotyczą ich te same bariery regulacyjne, co państwa członkowskie UE. Dodatkowo, Zgłaszający wskazał, że w ramach

EOG państwa mają zapewniony pełny udział w Europejskim Urzędzie ds. Bezpieczeństwa Żywności („EFSA”), który jest kluczowym organem Unii Europejskiej powołanym do działań związanych z oceną ryzyka w łańcuchu żywnościowym, gromadzi dane na temat całego obszaru EOG. Zgodnie z treścią Wyjaśnień, o odrębności danego obszaru jako rynku geograficznego może decydować również istnienie odrębnego podmiotu, który obejmuje swymi uprawnieniami określony obszar. Z uwagi na powyższe, w ocenie Zgłaszającego rynek sprzedaży UPPZ kat. 3 może obejmować EOG.

Rynek sprzedaży mączek zwierzęcych kat. 3 w aspekcie geograficznym

Zgłaszający wskazał, że rynek sprzedaży mączek zwierzęcych kat. 3 może mieć wymiar geograficzny szerszy niż krajowy i może obejmować EOG, z uwagi na:

- faktyczne przepływy handlowe na obszarze EOG w latach 2020-2021 – **[Informacja prawnie chroniona]** udział eksportu mączek zwierzęcych kat. 3 w EOG w ogólnej sprzedaży uczestników koncentracji,
- brak barier regulacyjnych w ramach EOG – jednolite prawodawstwo dot. UPPZ kat. 3 na poziomie EOG (wynikające m.in. z art. 217 TfUE w zw. z art. 1 Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym) obowiązuje również na terenie Polski,
- specyfikę produktu oraz bariery techniczne – mączki zwierzęce kat. 3 są towarem, który przy transporcie na bardzo duże odległości (w szczególności w transporcie morskim do Azji, Ameryki Północnej i Ameryki Południowej) narażony jest na wysokie ryzyko zanieczyszczenia, m.in. mikrobiologicznego lub przez ciała obce (w ocenie Wnioskodawcy, jest to argument przemawiający za brakiem możliwości uznania przedmiotowego rynku za rynek światowy),
- brak znaczących różnic w kosztach transportu w ramach EOG – z uwagi na wykorzystanie transportu drogowego do przewozu mączek zwierzęcych kat. 3 w ramach EOG, koszty transportu na tym obszarze są porównywalne z kosztami transportu na obszarze Polski, a dodatkowo przedsiębiorca może transportować mniejsze ilości produktu i być bardziej elastyczny (z perspektywy odbiorcy), niż w przypadku transportu poza EOG,
- preferencje odbiorców – zgodnie z wiedzą Wnioskodawcy, rynek EOG traktowany jest przez odbiorców mączek zwierzęcych kat. 3 jako rynek lokalny. Na rynku tym występuje „lojalność” odbiorców względem dostawców z tego obszaru. Odbiorcy chętniej wybiorą produkt z rynku lokalnego niż spoza niego.

- brak barier regulacyjnych w ramach EOG – jednolite prawodawstwo dot. UPPZ kat. 3 na poziomie EOG (wynikające m.in. z art. 217 TfUE w zw. z art. 1 Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym) obowiązuje również na terenie Polski,
- specyfikę produktu oraz bariery techniczne – tłuszcze zwierzęce kat. 3 są towarem, który przy transporcie na bardzo duże odległości (w szczególności w transporcie morskim do Azji, Ameryki Północnej i Ameryki Południowej) narażony jest na wysokie ryzyko zanieczyszczenia, m.in. mikrobiologicznego lub przez ciała obce (w ocenie Zgłaszającego, jest to argument przemawiający za brakiem możliwości uznania przedmiotowego rynku za rynek światowy),
- brak znaczących różnic w kosztach transportu w ramach EOG – z uwagi na wykorzystanie transportu drogowego do przewozu tłuszczów zwierzęcych kat. 3 w ramach EOG, koszty transportu na tym obszarze są porównywalne z kosztami transportu na obszarze Polski, a dodatkowo przedsiębiorca może transportować mniejsze ilości produktu i być bardziej elastyczny (z perspektywy odbiorcy), niż w przypadku transportu poza EOG,
- preferencje odbiorców – zgodnie z wiedzą Zgłaszającego, rynek EOG traktowany jest przez odbiorców tłuszczów zwierzęcych kat. 3 jako rynek lokalny. Na rynku tym występuje „lojalność” odbiorców względem dostawców z tego obszaru. Odbiorcy chętniej wybiorą produkt z rynku lokalnego niż spoza niego.

Zgłaszający wskazał na **[Informacja prawnie chroniona]** udział sprzedaży tłuszczów zwierzęcych kat. 3 w latach 2020-2021 poza Polską w ogólnej sprzedaży uczestników koncentracji. Sprzedaż tłuszczów zwierzęcych kat. 3 poza Polską zrealizowana przez zakłady Grupy Saria mające siedziby w Polsce w 2020 r. stanowiła odpowiednio [xxx]% i [xxx]%, w 2021 r. [xxx]% i [xxx]% a w 2022 r. [xxx]% i [xxx]% ich całkowitej sprzedaży. Główne kraje sprzedaży tłuszczów zwierzęcych to [xx]. Poza EOG Grupa Saria w latach 2020-2021 sprzedawała tłuszcze zwierzęce kat. 3 [xxxxxxxxxxxxx].

Agromaks poza Polską sprzedawał w EOG tłuszcze zwierzęce kat. 3 do [xxxxxxxxxxxxx xxxxxxxxx]. Natomiast nie sprzedawał tych tłuszczów zwierzęcych kat. 3 poza EOG. Sprzedaż w Polsce stanowiła w 2020 r. ok. [xxx]% a w 2021 r. ok. [xxx]% całkowitej sprzedaży tłuszczów zwierzęcych kat. 3 zrealizowanej przez Agromaks.

Zdaniem Zgłaszającego dane dotyczące faktycznych przepływów handlowych przemawiają za tym, iż wymiar geograficzny przedmiotowego rynku wyznacza EOG. Ponadto dla rynku sprzedaży tłuszczów zwierzęcych kat. 3 aktualna pozostaje argumentacja

geograficznym może pozostać otwarta, bowiem planowana koncentracja bez względu na przyjęcie wąskiego lub szerokiego rynku w ujęciu geograficznym, nie powoduje istotnego ograniczenia konkurencji na żadnym z ww. rynków.

Rynek sprzedaży kompleksu heparynowego w aspekcie geograficznym

W ocenie Zgłaszającego rynek sprzedaży kompleksu heparynowego ma wymiar światowy. Taki wymiar geograficzny tego rynku uzasadniony jest tym, że rynek zakupu i sprzedaży kompleksu heparynowego nie stanowi rynku odrębnego od rynku produkcji heparyny, ale stanowi jego część (jest elementem produkcji tej substancji aktywnej). Z powyższych względów rynek ten powinien zostać określony analogicznie do rynku produkcji substancji aktywnych (w tym wypadku heparyny), tj. jako rynek światowy.

Stanowisko organu antymonopolowego

Rynek produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego kat. 3 i produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego z przeznaczeniem na karmę dla zwierząt w aspekcie produktowym

Rynek produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego kat. 3 nie był dotychczas przedmiotem szczegółowej analizy Prezesa Urzędu w ramach prowadzonych postępowań koncentracyjnych. W decyzji nr DKK-197/2018 z 9 listopada 2018 r. Prezes Urzędu podzielił stanowisko Komisji Europejskiej odnośnie do wyznaczania rynku produktowego dla UPPZ i jego kategorii. W odniesieniu natomiast do geograficznego rynku sprzedaży UPPZ Prezes Urzędu uznał, że jest to rynek krajowy, m.in. z uwagi na regulacje unijne nakazujące przetwarzanie UPPZ w miejscu ich pochodzenia. Prezes Urzędu nie rozważał przy tym szczegółowo kwestii dotyczących segmentu UPPZ kat. 3. Nadmienić również należy, że w tej sprawie Prezes Urzędu nie analizował także odrębnego rynku sprzedaży UPPZ kat. 3, w tym UPPZ kat. 3 przeznaczonych do produkcji karmy dla zwierząt, jak również produktów uzyskiwanych w wyniku przetwarzania UPPZ kat. 3, tj. mączek zwierzęcych kat. 3 czy tłuszczów zwierzęcych kat. 3. Nie rozważał również geograficznego wymiaru rynków sprzedaży takich produktów.

Na potrzeby oceny skutków planowanej koncentracji Prezes Urzędu uznał, że w ramach rynku UPPZ zasadne jest wyróżnienie odrębnego rynku UPPZ kat. 3, w tym z możliwym wyodrębnieniem rynku UPPZ kat. 3 z przeznaczeniem na produkcję karmy dla zwierząt.

Podkreślić w tym miejscu należy, że rynek UPPZ kat. 1 i 2 nie jest rynkiem wspólnym dla uczestników planowanej koncentracji w Polsce, jak również nie jest rynkiem, na którym pomiędzy uczestnikami koncentracji dochodzi do relacji wertykalnych. UPPZ kat. 3, zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi stanowią odrębną kategorię produktów od UPPZ kat. 1 i kat. 2, co potwierdza orzecznictwo Komisji Europejskiej. Jak już wskazano w niniejszej decyzji UPPZ klasyfikuje się w specjalnych kategoriach (kat. 1, kat. 2, kat. 3), odzwierciedlających poziom zagrożenia dla zdrowia ludzi i zwierząt stwarzanych przez takie produkty. Sposób postępowania z tymi produktami i ich zagospodarowania (przetwarzania, zbierania, transportu, magazynowania, użycia, niszczenia) jest ściśle regulowany i zależy od kategorii produktu. Powtórzyć w tym miejscu należy, że materiał kat. 1 to materiał szczególnego ryzyka, przeznaczony wyłącznie do utylizacji. Materiał kat. 2 to materiał nie do spożycia przez zwierzęta (wytwarza się z niego biogaz, nawóz, kompost). Natomiast materiał kat. 3 to materiał nieprzeznaczony do spożycia przez ludzi, z którego wytwarza się m.in. karmy przetworzone i surowe dla zwierząt, mączki oraz gryzaki dla psów, jak również tłuszcze zwierzęce kat. 3. UPPZ kat. 3 stanowią odrębny rynek produktowy od UPPZ kat. 1 i kat. 2, co wynika z obowiązujących regulacji prawnych, zarówno w zakresie ich wytwarzania jak i ich przetwarzania.

W ocenie Prezesa Urzędu zasadne jest zatem przyjęcie, że rynek UPPZ kat. 3 stanowi odrębny rynek w aspekcie produktowym od rynku UPPZ kat. 1 i 2.

Jeśli chodzi o rynek UPPZ kat. 3, zgodnie z informacjami przekazanymi przez Zgłaszającego, przedmiotowy rynek obejmuje materiał kat. 3 niepoddany procesowi obróbki, tj. surowe UPPZ kat. 3, jak również surowe UPPZ kat. 3 poddane wstępnej selekcji i uzdatnianiu, w wyniku czego następuje wybór poszczególnych elementów tych produktów pod kątem ich dalszego zastosowania/przeznaczenia na karmę dla zwierząt lub przekazania do dalszej obróbki np. w procesie renderingu (podstawowym procesie produkcyjnym mączek kat. 3 i tłuszczu kat. 3), któremu poddawana jest większość zakupionego surowca kat. 3. Kolejne etapy renderingu, takie jak odwirowanie, prasowanie, a następnie mielenie, to dodatkowe elementy usuwające z surowca nadmiar płynów, które wpływają na zmniejszenie finalne jego masy. Następnym etapem jest uszlachetnienie surowca poprzez tworzenie surowca monotypowego (np. tylko wieprzowina, tylko drób) celem podniesienia jego wartości fizykochemicznej, ale również komercyjnej przy odsprzedaży, polegające m.in. na odrzuceniu niepożądanych elementów (np. szczeciny, treści pokarmowych) oraz wyodrębnieniu wartościowych elementów w zależności od finalnego przeznaczenia i oczyszczeniu z zanieczyszczeń mechanicznych (np. plastik, szkło, metale). Materiał kat. 3 poddany

procesowi selekcji i uzdatniania jest wykorzystywany przez producentów karmy dla zwierząt. Zatem UPPZ kat. 3 z przeznaczeniem na produkcję karmy dla zwierząt to produkty wstępnie wydzielone z szerszego rynku UPPZ kat. 3.

W ocenie Prezesa Urzędu zasadne jest zatem wyodrębnienie z rynku UPPZ kat. 3, na którym przedmiotem obrotu są produkty niepoddane przetworzeniu czy też wstępnej selekcji, węższego rynku UPPZ kat. 3 z przeznaczeniem na produkcję karmy dla zwierząt, na którym przedmiotem obrotu są UPPZ kat. 3 wstępnie wyselekcjonowane z szerokiego rynku UPPZ kat. 3 i poddane procesowi uzdatniania w celu uzyskania produktów o właściwościach pożądanym przez producentów karmy dla zwierząt. Dodać w tym miejscu należy, że UPPZ kat. 3 sprzedawane przez uczestników koncentracji to [XXXXXXXXXXXXXXXX] UPPZ kat. 3 z przeznaczeniem na produkcję karmy dla zwierząt.

Rynek mączek zwierzęcych kat. 3 w aspekcie produktowym

W odniesieniu do mączek zwierzęcych kat. 3 i tłuszczów zwierzęcych kat. 3 Prezes Urzędu podziela stanowisko Zgłaszającego, iż mączki zwierzęce kat. 3 i tłuszcze zwierzęce kat. 3 stanowią odrębny rynek produktowy od UPPZ kat. 3, w tym UPPZ kat. 3 z przeznaczeniem na produkcję karmy dla zwierząt. Uzasadniając powyższe wskazać należy, że wytworzenie mączek zwierzęcych kat. 3 wymaga poddania materiału w postaci UPPZ kat. 3 określonym procesom przetwórczym, w szczególności procesowi renderingu, czyli procesowi wysuszania i wytapiania. Chociaż materiałem wyjściowym do produkcji tych mączek i tłuszczów są UPPZ kat. 3, są to produkty o różnych charakterystykach, różniących się parametrami jakościowymi, w tym zawartością składników odżywczych. Mączki zwierzęce kat. 3 są produktami pochodnymi w stosunku do UPPZ kat. 3, powstającymi na kolejnych etapach procesu przetwarzania UPPZ kat. 3.

Rynek tłuszczów zwierzęcych kat. 3 w aspekcie produktowym

W odniesieniu do rynku tłuszczów zwierzęcych kat. 3, uzasadnienie dla wydzielenia tego rynku produktowego jest analogiczne jak dla mączek zwierzęcych kat. 3.

Niemniej jednak chodzi o dalszy podział rynku UPPZ kat. 3 na mączki zwierzęce kat. 3 i tłuszcze zwierzęce kat. 3, w ocenie organu antymonopolowego, kwestię dokładnej definicji rynku produktowego można pozostawić kwestią otwartą, natomiast ocena skutków planowanej koncentracji zostanie dokonana w oparciu o najwęższą definicję rynku produktowego, tj. przyjmując, że każdy z ww. produktów stanowi odrębny rynek produktowy.

Rynek osłonek naturalnych w aspekcie produktowym

Jeśli chodzi o rynek osłonek naturalnych, Prezes Urzędu, podziela stanowisko Zgłaszającego, że rynek ten stanowi odrębny rynek od rynku osłonek kolagenowych i sztucznych. Nadmienić w tym miejscu należy, że działalność uczestników koncentracji pokrywa się wyłącznie w zakresie sprzedaży osłonek naturalnych. Uwzględniając fakt, iż do produkcji osłonek naturalnych nie wykorzystuje się tworzyw sztucznych, włókien syntetycznych ani protein kolagenowych (jak w przypadku dwóch pozostałych rodzajów osłonek), a ich pochodzenie jest w 100% naturalne, zasadne jest w ocenie Prezesa Urzędu uznanie osłonek naturalnych za odrębny rynek produktowy.

Rynek UPPZ kat. 3 i UPPZ kat. 3 z przeznaczeniem na produkcję karmy dla zwierząt w aspekcie geograficznym

W odniesieniu do geograficznego wymiaru rynku sprzedaży UPPZ kat. 3, w tym UPPZ kat. 3 z przeznaczeniem na produkcję karmy dla zwierząt, Prezes Urzędu uznał, iż przedmiotowe rynki są rynkami o wymiarze krajowym. Wskazuje na to badanie rynku przeprowadzone przez organ antymonopolowy, z którego wynika, że sprzedaż UPPZ kat. 3, w tym z przeznaczeniem na produkcję karmy dla zwierząt odbywa się zasadniczo na rynku krajowym. Powyższe dotyczy również sprzedaży realizowanej w tym zakresie przez zakłady Grupy Saria mające siedziby w Polsce (ponad [xxx]% w 2020 r., ok. [xxx]% w 2021 r. i ok. [xxx]% w 2022 r. sprzedaży zostało zrealizowane w Polsce) oraz Grupy Westpol ([xxx]% w 2020 r. i w 2022 r. i ok. [xxx]% w 2021 r. sprzedaży zostało zrealizowane w Polsce). W przypadku Agromaks ponad [xxx]% sprzedaży w latach 2020-2021 i ponad [xxx]% w 2022 r. sprzedaży zostało zrealizowane w Polsce.

Na taki wymiar tego rynku wskazują również informacje pozyskane przez organ antymonopolowy w ramach przeprowadzonego badania rynku. Jak wskazywali ankietowani przedsiębiorcy, sprowadzanie do Polski UPPZ kat. 3 wiąże się z pokonaniem bariery związanej z odległością. W celu zapobieżenia zagrożeniom dla zdrowia ludzi i zwierząt UPPZ powinny być gromadzone i przewożone bez zbędnej zwłoki oraz zgodnie z ogólnymi wymogami higieny. UPPZ kat. 3 zwykle nie są, chociaż mogą być zamrażane. W takim przypadku mogą być transportowane na większe odległości. UPPZ muszą być gromadzone i przewożone z zaplombowanych nowych opakowaniach lub zakrytych szczelnych kontenerach lub pojazdach. Kontenery wielokrotnego użytku muszą być przeznaczone do przewozu określonego UPPZ lub produktu pochodnego w zakresie, w jakim jest to niezbędne

dla wykluczenia zanieczyszczenia krzyżowego. Przewóz UPPZ przeznaczonych do zastosowań jako świeże bądź surowe UPPZ (np. do produkcji surowej paszy dla zwierząt futerkowych, mokrej karmy dla zwierząt) musi się odbywać we właściwej temperaturze, maksymalnie 7 stopni Celsjusza. Nieprzetworzony surowiec kat. 3 przeznaczony do produkcji paszy lub karmy dla zwierząt domowych musi być przechowywany i przewożony w formie schłodzonej, zamrożonej bądź zakiszonej, chyba że będzie on przetworzony w ciągu 24 godzin od gromadzenia lub od zakończenia przechowywania w formie schłodzonej bądź zmrożonej. Ankietowani przedsiębiorcy wskazywali na brak barier handlowych, taryf etc. przy imporcie i eksporcie tego rodzaju UPPZ, oprócz kosztów transportu, na które wpływa odległość. Generalnie UPPZ, w tym kat. 3 muszą dojeżdżać możliwie szybko do zakładów przetwórczych, bowiem czas dostawy ma istotny wpływ na jakość dostarczanych produktów. Podkreślić w tym miejscu należy, że do najczęściej wskazywanych ograniczeń w zakresie sprowadzania UPPZ kat. 3 do Polski wskazywane były właśnie restrykcje transportowe. Transport UPPZ kat. 3 musi się odbywać pojazdami posiadającym decyzję weterynaryjną na przewóz produktów kat. 3. Każdy tego typu transport odbywa się pod nadzorem Inspekcji Weterynaryjnej i dlatego wykonywany jest specjalnie do tego celu przystosowanymi i oznakowanymi pojazdami. Jednakże istotnym elementem ograniczającym zasięg sprzedaży UPPZ kat. 3 jest czas ich dostawy. Zatem chociaż możliwy jest import UPPZ kat. 3, to z uwagi na wskazane powyżej czynniki, sprzedaż UPPZ kat. 3 odbywa się głównie na rynku krajowym.

Wobec powyższego rynek sprzedaży UPPZ kat. 3, w tym również UPPZ kat. 3 z przeznaczeniem na produkcję karmy dla zwierząt, w ocenie Prezesa Urzędu jest rynkiem o wymiarze krajowym. W tym względzie Prezes Urzędu nie podziela stanowiska Zgłaszającego odnośnie do możliwego geograficznego wymiaru tego rynku jako obejmującego EOG.

Rynek mączek zwierzęcych kat. 3 w aspekcie geograficznym

Jeśli chodzi o rynek sprzedaży mączek zwierzęcych Prezes Urzędu podziela stanowisko Zgłaszającego, że przedmiotowy rynek w aspekcie geograficznym wykracza poza rynek krajowy. W ocenie Prezesa Urzędu rynek sprzedaży mączek zwierzęcych kat. 3 jest rynkiem obejmującym co najmniej EOG. W przypadku mączek zwierzęcych kat. 3 handel tymi produktami zdecydowanie wykracza poza rynek krajowy i odbywa się bez przeszkód na terytorium EOG. Na potwierdzenie powyższego faktu należy wskazać, iż sprzedaż mączek

zwierzęcych kat. 3 zrealizowana poza Polską przez uczestników koncentracji (polskie zakłady Grupy Saria i Agromaks) oraz przedsiębiorców objętych badaniem wyniosła w 2020 r. ok. 171,8 tys. ton a w 2021 r. ok. 166,1 tys. ton, a więc kształtowała się na poziomie zbliżonym do sprzedaży zrealizowanej przez nich na rynku krajowym, która kształtowała się na poziomie odpowiednio ok. 182,5 tys. ton i ok. 184,9 tys. ton. Na szerszy wymiar rynku sprzedaży mączek zwierzęcych kat. 3 wskazują również informacje zawarte w prezentacji pt. „Branża utylizacyjna w Polsce – wybrane zagadnienia” autorstwa dr. inż. Roberta Mrocza oraz mgr. Wiesława Dzwonkowskiego z 2022 r. Wynika z nich, że sprzedaż przetworzonego białka zwierzęcego kat. 3 (mączki zwierzęcej kat. 3) obejmująca eksport na rynki krajów trzecich oraz sprzedaż do innych niż Polska krajów UE (na podstawie danych MF) zarówno w 2020, jak i 2021 r., była znacząca w porównaniu do wielkości mączek zwierzęcych kat. 3 wytworzonych w Polsce i przeznaczonych do dystrybucji (według danych GIW), bowiem ok. 60% tych mączek zostało sprzedane poza Polską. Według danych zawartych w ww. prezentacji rynek mączek zwierzęcych kat. 3 przeznaczonych do dystrybucji w 2020 r. wyniósł ok. 373,8 tys. ton, w tym mączki przeznaczone na eksport do krajów trzecich to ok. 121,8 tys. ton a na sprzedaż do innych niż Polska krajów UE to ok. 104,6 tys. ton, przy sprzedaży krajowej zrealizowanej przez ankietowanych przedsiębiorców i kształtującej się wg. badania rynku przeprowadzonego przez organ antymonopolowy w 2020 r. na poziomie ok. 182,5 tys. ton. Z kolei rynek mączek zwierzęcych kat. 3 przeznaczonych do dystrybucji w 2021 r. wyniósł ok. 343 tys. ton według danych GIW, w tym mączki przeznaczone na eksport do krajów trzecich to ok. 102,3 tys. ton a na sprzedaż do krajów UE ok. 112,4 tys. ton, przy sprzedaży krajowej zrealizowanej przez uczestników koncentracji i ankietowanych przedsiębiorców kształtującej się wg. badania rynku przeprowadzonego przez organ antymonopolowy na poziomie ok. 184,9 tys. ton w 2021 r.

Zatem w ocenie organu antymonopolowego nie ma podstaw do zawężania geograficznego wymiaru rynku sprzedaży mączek zwierzęcych do rynku krajowego. Tym samym rynek sprzedaży mączek zwierzęcych kat. 3 można rozważać jako rynek o zasięgu co najmniej europejskim.

Rynek tłuszczów zwierzęcych kat. 3 w aspekcie geograficznym

Jeśli chodzi o rynek sprzedaży tłuszczów zwierzęcych kat. 3, w ocenie Prezes Urzędu w aspekcie geograficznym może on mieć wymiar szerszy niż krajowy. Jednakże zdaniem Prezesa Urzędu nie ma podstaw do uznania, iż rynek ten podobnie jak w przypadku mączek

planowana koncentracja nie spowoduje istotnego ograniczenia konkurencji, na co wskazują udziały uczestników koncentracji w tym rynku, przedstawione alternatywnie w rynku światowym i w rynku EOG w dalszej części niniejszej decyzji, tj. w punkcie B niniejszej decyzji, dotyczącym powiązań wertykalnych występujących pomiędzy uczestnikami koncentracji.

Biorąc pod uwagę przedstawione powyżej informacje, Prezes Urzędu uznał, iż działalność uczestników koncentracji pokrywa się na następujących rynkach:

- 1) sprzedaż ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego kat. 3 w Polsce (rynek wspólny dla Grupy Saria, Grupy Westpol i Agromaks),
- 2) sprzedaż ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego kat. 3 z przeznaczeniem na produkcję karmy dla zwierząt w Polsce (rynek wspólny dla Grupy Saria, Grupy Westpol i Agromaks),
- 3) sprzedaż mączek zwierzęcych kat. 3 w rynku EOG (rynek wspólny dla Grupy Saria i Agromaks),
- 4) sprzedaż tłuszczów zwierzęcych kat. 3 w rynku regionalnym obejmującym regionalnym obejmującym Polskę, Czechy, Słowację, Litwę, Węgry, Austrię i Niemcy (rynek wspólny dla Grupy Saria i Agromaks),
- 5) sprzedaż osłonek naturalnych (jelit naturalnych) w EOG (rynek wspólny dla Grupy Saria i Grupy Westpol).

Pozycja uczestników koncentracji na tak wyznaczonych rynkach przedstawiała się następująco:

Ad. 1. Rynek sprzedaży UPPZ kat. 3 w Polsce

Tabela nr 1 Szacunkowe udziały uczestników koncentracji w krajowym rynku sprzedaży UPPZ kat. 3 w latach 2020-2021 w ujęciu ilościowym

Lp.	Podmiot	Udziały w rynku (w %)	
		2020 r.	2021 r.
1.	Grupa Saria	[Informacje prawnie chronione]	
2.	Grupa Westpol		
3.	Agromaks		
4.	Łącznie (poz. 1+2+3)		

Źródło: Dane wyliczone w oparciu o wielkość sprzedaży UPPZ kat. 3 zrealizowanej przez uczestników koncentracji w Polsce w latach 2020-2021 oraz dane GIW-u odnośnie wielkości rynku.

Z informacji zawartych w powyższej tabeli wynika, że łączny udział uczestników koncentracji w przedmiotowym rynku wyniósł ok. [xxx]% w 2020 r. i ok. [xxx]% w 2021 r.

Nadmienić należy, że na potrzeby oceny pozycji rynkowej uczestników koncentracji w krajowym rynku sprzedaży UPPZ kat. 3 przyjęto wielkość rynku wskazaną przez Zgłaszającego określoną na podstawie danych GIW-u. Wyjaśnić w tym miejscu należy, że określają one wielkość UPPZ kat. 3 przekazanych do zakładów przetwórczych a nie wielkość sprzedaży tych UPPZ. Niemniej w ocenie Prezesa Urzędu wskazaną wielkość rynku należy uznać za zbliżoną do rynku sprzedaży. Badanie rynku wykazało bowiem, że tylko nieliczni z badanych dostawców samodzielnie przetwarzali UPPZ kat. 3 we własnym zakresie. Dane oparte na sprzedaży UPPZ kat. 3 mogą być w niewielkim stopniu niższe, co jednakże nie spowoduje, że udziały uczestników koncentracji wzrosłyby do poziomu wskazującego na zaistnienie wpływu planowanej transakcji w układzie horyzontalnym na krajowy rynek sprzedaży UPPZ kat. 3.

Zatem krajowy rynek sprzedaży UPPZ kat. 3 nie stanowi rynku, na który planowana koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym.

Ad. 2. Rynek sprzedaży UPPZ kat. 3 z przeznaczeniem na produkcję karmy dla zwierząt w Polsce

Tabela nr 2 Szacunkowe udziały uczestników koncentracji w krajowym rynku sprzedaży UPPZ kat. 3 z przeznaczeniem na produkcję karmy dla zwierząt w latach 2020-2021 w ujęciu ilościowym

Lp.	Podmiot	Udziały w rynku (w %)	
		2020 r.	2021 r.
1.	Grupa Saria	[Informacje prawnie chronione]	
2.	Grupa Westpol		
3.	Agromaks		
4.	Łącznie (poz. 1+2+3)		

Źródło: Dane UOKiK w oparciu o wielkość sprzedaży UPPZ kat. 3 z przeznaczeniem na produkcję karmy dla zwierząt w 2020 r. i 2021 r. ustaloną w oparciu o badanie rynku.

Z informacji zawartych w powyższej tabeli wynika, że łączny udział uczestników koncentracji wyniósł ok. [xxx]% w 2020 r. i ok. [xxx]% w 2021 r.

Zatem krajowy rynek sprzedaży UPPZ kat. 3 z przeznaczeniem na produkcję karmy dla zwierząt jest rynkiem, na który planowana koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym.

Ad. 3. Rynek sprzedaży mączek zwierzęcych kat. 3 w EOG

Rynek sprzedaży mączek zwierzęcych kat. 3 jest rynkiem wspólnym dla Grupy Saria i Agromaks, natomiast Grupa Westpol nie prowadzi działalności na tym rynku.

Poniżej przedstawiono udziały uczestników koncentracji w rynku sprzedaży mączek zwierzęcych kat. 3 w EOG w latach 2020-2021.

Tabela nr 3 Szacunkowe udziały uczestników koncentracji w rynku sprzedaży mączek zwierzęcych kat. 3 w latach 2020-2021 w ujęciu ilościowym w EOG

Lp.	Podmiot	Udziały w rynku (w %)	
		2020 r.	2021 r.
1.	Grupa Saria	[Informacje prawnie chronione]	
2.	Agromaks		
3.	Łącznie (poz. 1+2)		

Źródło: Szacunki własne Zgłaszającego.

Z informacji zawartych w powyższej tabeli wynika, że łączny udział uczestników koncentracji w rynku sprzedaży mączek zwierzęcych w EOG wyniósł ok. [xxx]% w 2020 r. i ok. [xxx]% w 2021 r. Zatem rynek sprzedaży mączek zwierzęcych kat. 3 w EOG nie jest rynkiem, na który planowana koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym.

Dodatkowo w poniższej tabeli przedstawiono udziały uczestników koncentracji w sprzedaży mączek zwierzęcych kat. 3 w Polsce.

Tabela nr 4 Szacunkowe udziały uczestników koncentracji w sprzedaży mączek zwierzęcych kat. 3 w Polsce w latach 2020-2021 w ujęciu ilościowym

Lp.	Podmiot	Udziały (w %)	
		2020 r.	2021 r.
1.	Grupa Saria	[Informacje prawnie chronione]	
2.	Agromaks		
3.	Łącznie (poz. 1+2)		

Źródło: Szacunki UOKiK w oparciu o dane zebrane w ramach badania rynku.

Z informacji zawartych w powyższej tabeli wynika, że łączny udział uczestników koncentracji w sprzedaży mączek zwierzęcych w Polsce wyniósł ok. [xxx]% w 2020 r. i ok. [xxx]% w 2021 r.

Ad. 4. Rynek sprzedaży tłuszczów zwierzęcych kat. 3 w rynku regionalnym obejmującym Polskę, Czechy, Słowację, Litwę, Węgry, Austrię i Niemcy

Rynkiem wspólnym dla Grupy Saria i Agromaks jest także rynek sprzedaży tłuszczów zwierzęcych kat. 3. Natomiast Grupa Westpol nie prowadzi działalności na tym rynku.

W tabeli poniżej przedstawiono udział uczestników koncentracji w regionalnym rynku sprzedaży tłuszczów zwierzęcych kat. 3 obejmującym Polskę, Czechy, Słowację, Litwę, Węgry, Austrię i Niemcy w latach 2020-2021.

Tabela nr 5 Szacunkowe udziały uczestników koncentracji w regionalnym rynku sprzedaży tłuszczów zwierzęcych kat. 3 w latach 2020-2021 w ujęciu ilościowym

Lp.	Podmiot	Udziały w rynku (w %)	
		2020 r.	2021 r.
1.	Grupa Saria	[Informacje prawnie chronione]	
2.	Agromaks		
3.	Łącznie (poz. 1+2)		

Źródło: Szacunki własne Zgłaszającego.

Z informacji zawartych w powyższej tabeli wynika, że łączny udział uczestników koncentracji w regionalnym rynku sprzedaży tłuszczów zwierzęcych kat. 3 w 2020 r. wyniósł ok. [xxx]%(z tego udział Grupy Saria ok. [xxx]% a Agromaks ok. [xxx]%). W 2021 r. udział ten kształtował się na poziomie ok. [xxx]%(z tego udział Grupy Saria ok. [xxx]% a Agromaks ok. [xxx]%). Jak wynika z powyższych danych zarówno w 2020, jak i w 2021 r. łączny udział uczestników koncentracji w omawianym rynku nie przekroczył 20 %, w związku z tym regionalny rynek sprzedaży tłuszczów zwierzęcych kat. 3 nie jest rynkiem, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym.

Dodatkowo w poniższej tabeli przedstawiono udziały uczestników koncentracji w sprzedaży tłuszczów zwierzęcych w Polsce.

Tabela nr 6 Szacunkowe udziały uczestników koncentracji w sprzedaży tłuszczów zwierzęcych kat. 3 w Polsce w latach 2020-2021 w ujęciu ilościowym

Lp.	Podmiot	Udziały w rynku (w %)	
		2020 r.	2021 r.
1.	Grupa Saria	[Informacje prawnie chronione]	
2.	Agromaks		
3.	Łącznie (poz. 1+2)		

Źródło: Dane UOKiK wynikające z badania rynku.

Z informacji zawartych w powyższej tabeli wynika, że łączny udział uczestników koncentracji w sprzedaży tłuszczów zwierzęcych kat. 3 w Polsce wyniósł w 2020 r. ok. [xxx]% a w 2021 r. ok. [xxx]%, zatem nie przekraczał progu 20%.

Ad. 5. Pozycja uczestników koncentracji w rynku sprzedaży osłonek naturalnych w EOG

Rynek sprzedaży osłonek naturalnych (jelit naturalnych) jest rynkiem wspólnym dla Grupy Saria i Grupy Westpol.

Szacunkowe udziały uczestników koncentracji w rynku sprzedaży osłonek naturalnych w EOG w latach 2020-2021 w ujęciu ilościowym przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela nr 7 Szacunkowe udziały uczestników koncentracji w rynku sprzedaży osłonek naturalnych w EOG w latach 2020-2021 w ujęciu ilościowym

Lp.	Podmiot	Udziały w rynku (w %)	
		2020 r.	2021 r.
1.	Grupa Saria	[Informacje prawnie chronione]	
2.	Grupa Cortina		
3.	Grupa Westpol		
4.	Łącznie (poz. 1+2+3)		

Źródło: Szacunki własne Zgłaszającego.

Z informacji zawartych w powyższej tabeli wynika, że udział Grupy Saria w sprzedaży osłonek naturalnych w EOG w 2020 r. wyniósł ok. [xxx]%, Grupy Cortina ok. [xxx]% a Grupy Westpol ok. [xxx]%. W 2021 r. udział ten kształtował się odpowiednio na poziomie ok. [xxx]%, [xxx]% oraz [xxx]%. Łączny udział uczestników koncentracji w przedmiotowym rynku w EOG nie przekroczył progu 20%, zatem przedmiotowy rynek nie jest rynkiem, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym.

Dodatkowo poniżej przedstawiono także szacunkowe udziały uczestników koncentracji w sprzedaży osłonek naturalnych w latach 2020-2021 w Polsce.

Tabela nr 8 Szacunkowe udziały uczestników koncentracji w sprzedaży osłonek naturalnych w Polsce w latach 2020-2021 w ujęciu ilościowym

Lp.	Podmiot	Udziały w rynku (w %)	
		2020 r.	2021 r.
1.	Grupa Saria	[Informacje prawnie chronione]	
2.	Grupa Westpol		
3.	Łącznie (poz. 1+2)		

Źródło: Szacunki własne Zgłaszającego oszacowana w oparciu o sprzedaż w pęczkach

Jak wynika z danych zawartych w powyższej tabeli łączny udział uczestników koncentracji w sprzedaży osłonek naturalnych w Polsce nie przekroczył progu 20%.

Rynki, na które koncentracja wywiera wpływ

Stosownie do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie zgłoszenia zamiaru koncentracji przedsiębiorców (Dz. U. z 2018 r., poz. 367 – dalej także jako „Rozporządzenie w sprawie zgłaszania zamiaru koncentracji przedsiębiorców”):

- rynkiem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie **horyzontalnym**, jest każdy rynek produktowy, na którym zaangażowani są co najmniej dwaj przedsiębiorcy uczestniczący w koncentracji (rynki wspólne) i gdzie koncentracja prowadzi do uzyskania łącznego udziału w rynku geograficznym w wysokości większej niż 20%,
- rynkiem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie **wertykalnym**, jest każdy rynek właściwy, jeżeli działa na nim co najmniej jeden przedsiębiorca uczestniczący w koncentracji i jest on równocześnie rynkiem zakupu lub sprzedaży (poprzedni lub następny szczebel obrotu), na którym działa którykolwiek z pozostałych przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji (rynek powiązany wertykalnie), oraz udział przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji na którymkolwiek z tych rynków przekracza 30%, bez względu na to, czy aktualnie istnieje powiązanie typu dostawca-odbiorca między tymi przedsiębiorcami,
- rynkiem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie **konglomeratowym**, jest każdy rynek produktowy, na którym pomiędzy przedsiębiorcami uczestniczącymi w koncentracji nie istnieją żadne powiązania horyzontalne i wertykalne oraz w którym którykolwiek z przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji posiada więcej niż 40% udziału w jakimkolwiek rynku właściwym obejmującym terytorium Polski lub jego część.

Mając na względzie definicję rynku właściwego oraz kryteria wyznaczania rynków właściwych, na które koncentracja wywiera wpływ, zawarte w rozporządzeniu w sprawie zgłaszania zamiaru koncentracji przedsiębiorców, organ antymonopolowy uznał, iż:

A) Przedmiotowa koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym na krajowy rynek sprzedaży UPPZ kat. 3 z przeznaczeniem na produkcję karmy dla zwierząt

Z informacji zebranych w toku badania rynkowego przeprowadzonego przez Prezesa Urzędu wynika, że łączna sprzedaż UPPZ kat. 3. z przeznaczeniem na produkcję karmy dla zwierząt zrealizowana w Polsce przez uczestników koncentracji i ankietyowanych przedsiębiorców wyniosła w 2020 r. ok. 199,3 tys. ton a w 2021 r. ok. 175 tys. ton.

W ocenie Prezesa Urzędu, dane pozyskane w trakcie badania rynku należy uznać za zbliżone do rzeczywistej wielkości sprzedaży tych produktów na rynku krajowym.

Jak ustalił organ antymonopolowy Grupa Saria sprzedała w Polsce [xxxx] tony takich produktów w 2020 r. i [xxxx] ton w 2021 r., Grupa Westpol sprzedała [xxxx] ton w 2020 r. i [xxxx] ton, w 2021 r. a Agromaks sprzedał [xxxx] ton w 2020 r. i [xxxx] ton w 2021 r.

Poniżej przedstawiono dane dotyczące udziałów rynkowych uczestników koncentracji i ich konkurentów w krajowym rynku sprzedaży UPPZ kat. 3 z przeznaczeniem na produkcję karmy dla zwierząt w latach 2020-2021 oszacowanych w odniesieniu do wielkości sprzedaży UPPZ kat. 3 z przeznaczeniem na produkcję karmy dla zwierząt wynikającej z badania rynku przeprowadzonego przez Prezesa Urzędu.

Tabela nr 9 Szacunkowe udziały uczestników koncentracji i ich największych konkurentów w krajowym rynku sprzedaży UPPZ kat. 3 z przeznaczeniem na produkcję karmy dla zwierząt w ujęciu ilościowym w latach 2020-2021

Lp.	Podmiot	Udziały w rynku (w %)	
		2020 r.	2021 r.
1.	Agromaks	[Informacje prawnie chronione]	
2.	Grupa Saria		
3.	Grupa Westpol		
4.	Łącznie (poz. 1+2+3)		
5.	Furmix Waknor Sp. z o.o. sp.k.	[Informacje prawnie chronione – pkt 1 załącznika do decyzji]	
6.	Cedrob S.A.		
7.	BHJ Polska Sp. z o.o.		
8.	PPH „Agro-Top” Sp. z o.o.		
9.	Emer sp. z o.o.		
10.	DROB BOGS		
11.	Grupa Darling (w tym spółki Sonac)		

Źródło: Dane UOKiK w oparciu o wielkość sprzedaży UPPZ kat. 3 z przeznaczeniem na produkcję karmy dla zwierząt w 2020 r. i 2021 r. ustaloną w oparciu o badanie rynku.

Z informacji zawartych w powyższej tabeli wynika, że łączny udział uczestników koncentracji wyniósł ok. [xxx]% w 2020 r. i ok. [xxx]% w 2021 r. Głównym konkurentem uczestników koncentracji na tym rynku jest Furnix Waknor sp. z o.o. sp.k. z udziałem na poziomie ok. [Informacja prawnie chroniona – pkt 2 załącznika do decyzji] % w 2020 r. i ok. [Informacja prawnie chroniona – pkt 3 załącznika do decyzji] % w 2021 r. oraz Cedrob S.A. z udziałem na poziomie ok. [Informacja prawnie chroniona – pkt 4 załącznika do decyzji] % w 2020 r. W 2021 r. udział tej spółki zmniejszył się do poziomu ok. [Informacja prawnie chroniona – pkt 5 załącznika do decyzji] %. Udział kolejnego konkurenta, tj. BHJ Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Michorzewku kształtował się na poziomie ok. [Informacja prawnie chroniona – pkt 6 załącznika do decyzji] % w 2020 r. i ok. [Informacja prawnie chroniona – pkt 7 załącznika do decyzji] % w 2021 r. Podobnie kształtował się udział PPH „Agro-Top”, który w 2020 r. wyniósł ok. [Informacja prawnie chroniona – pkt 8 załącznika do decyzji] % a w 2021 r. ok. [Informacja prawnie chroniona – pkt 9 załącznika do decyzji] %.

B) Koncentracja nie wywiera wpływu na żaden rynek w układzie wertykalnym

Jak wynika z ustaleń organu antymonopolowego w latach 2020-2021 pomiędzy uczestnikami koncentracji występowały relacje typu dostawca-odbiorca. W szczególności dotyczyły one rynku sprzedaży UPPZ kat. 3, rynku sprzedaży maczek zwierzęcych kat. 3, rynku sprzedaży osłonek naturalnych oraz rynku sprzedaży kompleksu heparynowego.

Jak już wskazano w niniejszej decyzji UPPZ kat. 3 nabywane przez uczestników koncentracji były częściowo sprzedawane jako UPPZ kat. 3 z przeznaczeniem na produkcję karmy dla zwierząt a częściowo wykorzystywane jako surowiec do produkcji mączki zwierzęcej kat. 3 i tłuszczów zwierzęcych kat. 3. W związku z tym rynek sprzedaży UPPZ kat. 3 jest z jednej strony dla uczestników koncentracji rynkiem zaopatrzenia a z drugiej strony rynkiem zbytu. Powtórzyć w tym miejscu należy, że Prezes Urzędu uznał, iż przedmiotowy rynek w wymiarze geograficznym jest rynkiem o zasięgu krajowym.

Na potrzeby oceny niniejszej koncentracji Prezes Urzędu uznał, że w przypadku rynku UPPZ kat. 3 nabywanych i sprzedawanych przez uczestników koncentracji miarodajną podstawą do oceny pozycji rynkowej uczestników planowanej koncentracji w tym rynku zarówno od strony popytowej jak i podażowej, jest wielkość krajowego rynku UPPZ kat. 3

obejmująca surowiec przyjęty do przetworzenia przez zakłady przetwórcze (1.552.000 ton w 2020 r. i 1.5730.000 w 2021 r.).

Z informacji przekazanych przez Zgłaszającego wynika, że Grupa Saria nabyła na rynku krajowym w 2020 r. [xxxxx] ton UPPZ kat. 3 a w 2021 r. [xxxxx] ton. Zakupy Grupy Westpol na tym rynku wyniosły odpowiednio [xxxxx] tony i [xxxxx] tony. Z kolei Agromaks nabyła w 2020 r. na rynku krajowym [xxxxx] tony a w 2021 [xxxxx] tony tego surowca.

Jak ustalił organ antymonopolowy w 2020 r. Grupa Westpol sprzedała na rzecz Agromaks ok. [xxxxx] ton a w 2021 r. ok. [xxxxx] ton tych produktów. Należy jednakże wskazać, że udział Grupy Westpol w krajowym rynku UPPZ kat. 3 od strony podaźowej był niewielki, bowiem jej sprzedaż stanowiła ok. [xxx]% UPPZ kat. 3 przyjętych do przetworzenia przez zakłady przetwórcze w Polsce. Również udział Agromaks w krajowym rynku UPPZ kat. 3 od strony popytowej nie przekroczył w 2020 r. i w 2021 r. progu 30%, bowiem oscylował w granicach [xxx]%.

Udział uczestników koncentracji w krajowym rynku sprzedaży UPPZ kat. 3 w latach 2020-2021 od strony popytowej, oszacowany w odniesieniu do łącznej ilości surowca w postaci UPPZ kat. 3 przyjętego do przetworzenia przez zakłady przetwórcze w skali całego kraju przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela nr 10 Szacunkowe udziały uczestników koncentracji w krajowym rynku sprzedaży UPPZ kat. 3 od strony popytowej w latach 2020-2021 w ujęciu ilościowym

Lp.	Podmiot	Udziały w rynku (w %)	
		2020 r.	2021 r.
1.	Grupa Saria	[Informacje prawnie chronione]	
2.	Grupa Westpol		
3.	Agromaks		
4.	Łącznie (poz. 1+2+3)		

Źródło: Dane Zgłaszającego oparte o wielkość zakupów UPPZ kat. 3 zrealizowanych przez uczestników koncentracji na rynku krajowym 2020 r. i 2021 r.

Jak wynika z informacji zawartych w powyższej tabeli udział żadnego z uczestników koncentracji w krajowym rynku sprzedaży UPPZ kat. 3 od strony popytowej nie przekroczył w latach 2020-2021 progu 30%.

Szacunkowy udział uczestników koncentracji w rynku sprzedaży UPPZ kat. 3 od strony podaźowej, uwzględniający wielkość sprzedaży UPPZ kat. 3 zrealizowanej przez nich na rynku krajowym w latach 2020-2021 przedstawiono w niniejszej decyzji w tabeli nr 1. Z danych zawartych w tej tabeli wynika, że udział Grupy Saria w tym rynku w 2020 r. wyniósł

ok. [xxx]% a w 2021 r. ok. [xxx]%. Udział Grupy Westpol wyniósł ok. [xxx]% w obu latach. Natomiast udział Agromaks wyniósł ok. [xxx] % zarówno w 2020 r. jak i w 2021 r.

Z uwagi na udział uczestników koncentracji w krajowym rynku sprzedaży UPPZ kat. 3 zarówno od strony podażowej, jak i od strony popytowej, kształtujący się w latach 2020-2021 poniżej 30%, przedmiotowy rynek nie stanowi rynku, na który koncentracja wywierałaby wpływ w układzie wertykalnym.

Relacje wertykalne pomiędzy uczestnikami koncentracji występowały także w odniesieniu do rynku mączek zwierzęcych kat. 3. Jak ustalił organ antymonopolowy spółki z Grupy Saria mające siedziby w Polsce sprzedawały na rzecz Agromaks mączki zwierzęce kat. 3. W 2020 r. Grupa Saria sprzedała na rzecz Agromaks [xxxx] ton a w 2021 r. [xxxx] ton tych mączek. Jak już wskazano w niniejszej decyzji udział Grupy Saria w sprzedaży mączek zwierzęcych kat. 3 w ujęciu ilościowym w Polsce przekroczył próg [xxx]%, wyniósł bowiem w 2020 r. ok. [xxx]% a w 2021 r. ok. [xxx]% w 2021 r., na co wskazują dane zawarte w tabeli nr. 6. Jednakże rynek właściwy sprzedaży mączek zwierzęcych w wymiarze geograficznym, jest rynkiem o zasięgu EOG. Udział Grupy Saria w tak wyznaczonym rynku geograficznym nie przekroczył 30% (wyniósł w 2020 r. ok. [xxx]% a w 2021 r. ok. [xxx]%). Natomiast udział Agromaks w rynku sprzedaży mączek zwierzęcych kat. 3 w EOG od strony popytowej wyniósł ok. [xxx]% w 2020 r. i ok. [xxx]% w 2021 r. Zatem również nie przekroczył progu 30%.

Powiązania wertykalne występowały również pomiędzy Grupą Westpol i Grupą Saria w odniesieniu do osłonek naturalnych, które Grupa Saria dostarczała na rzecz Grupy Westpol. Udziały uczestników koncentracji w rynku sprzedaży osłonek naturalnych w ujęciu ilościowym w EOG w latach 2020-2021 od strony podażowej zostały przedstawione w punkcie A niniejszej decyzji w tabeli nr 9. Z danych tam zawartych wynika, że udział uczestników koncentracji w tym rynku w EOG od strony podażowej nie przekroczył progu 30%.

Powyższe dotyczy również udziałów uczestników koncentracji w rynku sprzedaży osłonek naturalnych w EOG od strony popytowej, na co wskazują dane zawarte w poniższej tabeli.

Tabela nr 11 Szacunkowe udziały uczestników koncentracji w rynku sprzedaży osłonek naturalnych w ujęciu ilościowym w EOG w latach 2020-2021 od strony popytowej

Rodzaj decyzji Prezesa Urzędu w postępowaniach antymonopolowych w sprawach koncentracji jest uzależniony od tego, czy koncentracja prowadzi do istotnego ograniczenia konkurencji, czy też do takiego istotnego ograniczenia nie prowadzi. Jeżeli w wyniku koncentracji konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona, w szczególności przez powstanie lub umocnienie pozycji dominującej, Prezes Urzędu, w drodze decyzji, wydaje zgodę na jej dokonanie (art. 18 ustawy antymonopolowej). Jeżeli natomiast w wyniku koncentracji dochodzi do istotnego ograniczenia konkurencji, ale istnieje możliwość zniwelowania tego negatywnego wpływu poprzez nałożenie określonych zobowiązań na stronę (strony) postępowania i te zobowiązania strona (strony) przyjmie, Prezes Urzędu wydaje tzw. decyzję warunkową (art. 19 ustawy o ochronie konkurencji). W przypadku natomiast, kiedy koncentracja prowadzi do istotnego ograniczenia konkurencji i brak jest możliwości zniwelowania tego negatywnego wpływu poprzez nałożenie określonych zobowiązań na stronę (strony) postępowania lub strona (strony) nie chce przyjąć takich zobowiązań, Prezes Urzędu zobligowany jest generalnie do wydania decyzji zakazującej dokonania koncentracji (art. 20 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji). Wyjątkiem będzie sytuacja, kiedy taka koncentracja spełnia przesłanki z art. 20 ust. 2 ustawy antymonopolowej, to znaczy, gdy odstąpienie od zakazu dokonania koncentracji jest uzasadnione, w szczególności, gdy koncentracja przyczyni się do rozwoju ekonomicznego lub postępu technicznego lub może wywrzeć pozytywny wpływ na gospodarkę narodową.

Podstawowym celem postępowania antymonopolowego w sprawach koncentracji jest zatem ustalenie, czy w wyniku zrealizowania zamierzonej transakcji dojdzie do istotnego ograniczenia konkurencji na rynku właściwym. Przykładem takiego istotnego ograniczenia konkurencji jest powstanie lub umocnienie pozycji dominującej. Zgodnie z art. 4 pkt 10 ustawy o ochronie konkurencji przez pozycję dominującą rozumie się pozycję przedsiębiorcy, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym przez stworzenie mu możliwości działania w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów; domniemywa się, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku przekracza 40%. Należy jednakże podkreślić, że o ile powstanie lub umocnienie pozycji dominującej będzie zawsze prowadziło do ograniczenia konkurencji na rynku, to do ograniczenia konkurencji może dojść także w przypadkach, kiedy w wyniku koncentracji nie powstaje lub nie umacnia się pozycja dominująca. Samo stwierdzenie „istotne ograniczenie konkurencji” wykracza zatem poza kwestię powstania lub umocnienia pozycji dominującej i ma szersze znaczenie. Obejmuje bowiem sytuacje, kiedy w wyniku dokonanej koncentracji konkurencja zostaje poważnie ograniczona,

a nie wiąże się to z powstaniem pozycji dominującej – może to mieć miejsce przykładowo na rynkach oligopolistycznych.

Powyższe oznacza, że koncentracja jest dopuszczalna wówczas, gdy nie przeszkadza znacząco skutecznej konkurencji na rynku właściwym, w szczególności w wyniku powstania lub umocnienia pozycji dominującej. Jeżeli natomiast w jej wyniku konkurencja na rynku zostanie istotnie ograniczona, w szczególności przez powstanie lub umocnienie pozycji dominującej, organ antymonopolowy zakazuje jej dokonania.

Przedmiotowa koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym na krajowy rynek sprzedaży UPPZ kat. 3 z przeznaczeniem na produkcję karmy dla zwierząt, w którym łączny udział uczestników koncentracji przekroczył w latach 2020-2021 próg 20%.

Analiza skutków niniejszej koncentracji wykazała jednak, że w jej wyniku nie dojdzie do ograniczenia konkurencji na przedmiotowym rynku. Dokonując oceny zasadności wyrażenia zgody na przeprowadzenie niniejszej koncentracji, Prezes Urzędu uwzględnił następujące okoliczności.

Łączny udział uczestników koncentracji w krajowym rynku sprzedaży UPPZ kat. 3 z przeznaczeniem na produkcję karmy dla zwierząt wyniósł w 2020 r. ok. [xxx]% (z tego udział Grupy Saria wyniósł ok. [xxx]%, Westpol ok. [xxx]% i Agromaks ok. [xxx]%). W 2021 r. łączny udział uczestników koncentracji wyniósł ok. [xxx]% (z tego udział Grupy Saria wyniósł ok. [xxx]%, Westpol ok. [xxx]% a Agromaks [xxx]%). Udział ten nie przekroczył zatem progu 40%, z którym ustawa *o ochronie konkurencji* wiąże domniemanie posiadania pozycji dominującej. Na rynku tym uczestnicy koncentracji spotykają się z konkurencją ze strony licznych podmiotów. Głównym konkurentem uczestników koncentracji na tym rynku jest Furnix Waknor sp. z o.o. sp.k. z udziałem na poziomie ok. **[Informacja prawnie chroniona – pkt 2 załącznika do decyzji]** % w 2020 r. i ok. **[Informacja prawnie chroniona – pkt 3 załącznika do decyzji]** % w 2021 r. oraz Cedrob S.A. z udziałem na poziomie ok. **[Informacja prawnie chroniona – pkt 4 załącznika do decyzji]** % w 2020 r. i ok. **[Informacja prawnie chroniona – pkt 5 załącznika do decyzji]** % w 2021 r. Udział kolejnego konkurenta, tj. BHJ Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Michorzewku kształtował się na poziomie ok. **[Informacja prawnie chroniona – pkt 6 załącznika do decyzji]** % w 2020 r. i ok. **[Informacja prawnie chroniona – pkt 7 załącznika do decyzji]** %

w 2021 r. Podobnie kształtował się udział PPH „Agro-Top”, który w 2020 r. wyniósł ok. **[Informacja prawnie chroniona – pkt 8 załącznika do decyzji]** % a w 2021 r. ok.

[Informacja prawnie chroniona- pkt 9 załącznika do decyzji] %. Na omawianym rynku występuje zatem liczna grupa konkurentów, których udziały rynkowe stanowią przeciwwagę dla pozycji rynkowej, jaką Zgłaszający może uzyskać w wyniku planowanej koncentracji. Udziały rynkowe w przedmiotowym rynku podlegają istotnym rok do roku wahaniom, co sprawia, że ewentualna koordynacja zachowań byłaby znacząco utrudniona. W związku z tym nabywcy tych produktów będą mogli z łatwością przestawić się na inne źródła zaopatrzenia w przypadku podniesienia cen tych produktów przez uczestników koncentracji. Wskazać również należy, że w niniejszej sprawie dochodzi jedynie do zmiany jakości w sprawowaniu kontroli nad Grupą Westpol ze wspólnej na wyłączną. Natomiast w przypadku Agromaks charakter sprawowanej kontroli nie ulegnie zmianie – przedsiębiorca ten nadal pozostanie pod wspólną kontrolą Grupy Saria i jej dotychczasowego udziałowca. Z uwagi na powyższe nie ma podstaw do uznania, że w wyniku planowanej koncentracji uczestnicy koncentracji osiągną pozycję umożliwiającą im działanie niezależnie od konkurentów, bowiem nadal pozostaną pod presją konkurencyjną ze strony innych dostawców tych produktów.

Koncentracja nie wywiera wpływu w układzie horyzontalnym na pozostałe rynki wspólne dla uczestników koncentracji, tj. rynek sprzedaży mączek zwierzęcych kat. 3 w EOG, regionalny rynek sprzedaży tłuszczów zwierzęcych kat. 3 oraz rynek osłonek naturalnych w EOG z uwagi na fakt, iż łączne udziały uczestników koncentracji w tych rynkach nie przekraczają progu 20%.

W niniejszej sprawie nie występują rynki, na które koncentracja wywiera wpływ w układzie wertykalnym.

Odnosnie zaś do rynków, na które koncentracja wywiera wpływ w układzie konglomeratowym (wskazanych w punkcie C uzasadnienia), w ocenie Prezesa Urzędu, pozycja na tych rynkach Grupy Saria – z uwagi na ich charakter oraz brak istotnych powiązań z rynkami, na które koncentracja wywierać będzie wpływ w układzie horyzontalnym oraz wertykalnym – nie będzie miała w przyszłości istotnego wpływu na te rynki.

Reasumując należy stwierdzić, iż planowana koncentracja spełnia przesłanki określone w art. 18 ustawy o ochronie konkurencji.

Wobec powyższego, orzeczono jak w sentencji.

Pouczenie:

Zgodnie z art. 81 ust. 1 ustawy o *ochronie konkurencji* w związku z art. 479²⁸ § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. *Kodeks postępowania cywilnego* (Dz. U. z 2023 r., poz. 1550 ze zm.) – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie miesiąca od dnia jej doręczenia.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 9 w związku z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o *kosztach sądowych w sprawach cywilnych* (Dz. U. z 2023 r., poz. 1144 ze zm.), odwołanie od decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów podlega opłacie stałej w kwocie 1000 zł.

Zgodnie z art. 103 ustawy o *kosztach sądowych w sprawach cywilnych* sąd może przyznać zwolnienie od kosztów sądowych osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej niebędącej osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli wykazała, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie.

Zgodnie z art. 105 ust. 1 zd. 1 ustawy o *kosztach sądowych w sprawach cywilnych*, wniosek o przyznanie zwolnienia od kosztów sądowych należy zgłosić na piśmie lub ustnie do protokołu w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy.

Stosownie do treści art. 117 § 1, § 3 i § 4 *Kodeksu postępowania cywilnego* strona zwolniona przez sąd od kosztów sądowych w całości lub części, może domagać się ustanowienia adwokata lub radcy prawnego. Osoba prawna lub inna jednostka organizacyjna, której ustawa przyznaje zdolność sądową, niezwolniona przez sąd od kosztów sądowych, może się domagać ustanowienia adwokata lub radcy prawnego, jeżeli wykaże, że nie ma dostatecznych środków na poniesienie kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego. Wniosek o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego strona zgłasza wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych lub osobno, na piśmie lub ustnie do protokołu, w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy.

Z upoważnienia Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów
DYREKTOR
Departamentu Kontroli Koncentracji
Robert Kamiński

Otrzymuje (bez załącznika):

Van Hessen participation B.V, Niderlandy

[Informacja prawnie chroniona]

